

دویم خبرونیز پراو، ۱۰–۱۲ گنی جمادی الثانی– رمضان المبارک ۱٤۱۹ هـجری سپوږمیز، میزان – جدی۱۳۷۷هـجری لمریز

موسسه خبریه اومر در ولایت خرقه مبارکه ، کندهار افتخار پیشبرد پروگرامهای پاکسازی وآگاهی از خطرات ماینها را دارد. د اومر خیریه موسسه د مبارکی خرقی په ولایت، کندهار کی د ماینونو د پاکولو او خبرتیائی پروگرامونو د پرمخ بیولو ویاړ لري.

OMAR has the honer of mine clearance and mine awareness programs in the province of (Mobaraka Kherqa), Kandahar

الهي حكم

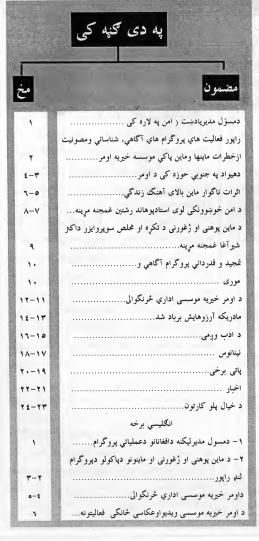
ومن أحياهما فتحانما أحيا الناس جيعاً. (باړه: چاچي وژغوره يو نفس له مرگ څخه داسي وگڼه چي ژغورلي وي ټول خکك.

علشااج هبنا

٢٤٧٧ حَلَّنْدِي أُهُمْرُ بْنُ حَرْب حَلَّنْنَا يَحْتَى بْنُ سَعِيدٍ عَنْ أَبَانَ بْنِ صَمْعُةَ حَلَّنْدِي أَبُّو الْوَازِعِ حَلَّنْدِي أَبْو بَرْزَةَ قَالَ قُلْتُ لِا نَبِيَّ اللّهِ عَلَمْدِي شَيَّا أَلَّنْهِعُ بِهِ قالَ اعْزِلِ الْأَذَى عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ

زماره: دوليت دى دا بوبرزة چې ما دويل أي دالله رسوله! ما ته داسي څه و ښايه چې د مغيد په کولو ما يندو باب او نفخ و رسيږي . نو رسول الله صلى الله عليه و سلم و فرما ئيل چې د سلمانا نو د لاره خخه خبر دى څيزونه لوى کړه .

د افغانستان د ماین پاکولو او بیاودانولو مؤسسه (اومر)

خپرونه

دويم خبرونيز پړاو ۱۳-۹ گنی جمادي الناني – رمضان المبارک ۱۴۱۹ هجري سپوږميز ميزان – جدي ۱۳۷۷ هجري لمريز

> د امتیاز خاوند: دافغانستان د ماین پاکولو او بیاودانولو مؤسسه (اومر)

مؤ سس: الحاج فضل كريم فضل عبدالرحيمزي

كتونكى ډله:

پوهنمل شیرخان رشتین انجینر غلام دستگیر سید روح الله پاچا

مسؤل مدير:

پوهنمل شيرخان «مشتېن» تدوين او اهتمام:

الجين عطا السجواد

عكاسي:

محمدحنيفعلير

:Ad

کورنمبر ۱۵، تاتارا پارک ته محامخ، لومری فیز، حیات آماد، پیښور، پاکستان

تیلفون: ۸۱۲۰۸۶ فاکس: ۸۱۵۰۸۵

پوست بکس: ۱٤٣٣ يونيورستي ټاون ، پيښور

مرك او ژوپلى سره محامخ شول په مليونونو خلك د هيواد شخه كلاوالى جكرو په اور كي هسم بي ميڅه وسوځيد . په سلكونو ز (ه خلك د عاكلت بر مرغسا لعنا يوي په دي موده کي افغانستان د جنگ او دروستي دوه لسيزي د افغانستان د تاريخ په اوږدوکي د ټولو

سوكالداوامن ژوند د كوابن سره مخ كړى دى. ده٠ دا نور وو چې دوي يې په قرار پري ايښي په دي او تل يې ددوي

هيواد بإلوافظان خبلى دخاورى اوخمكني بشيرتيا خخه ساتنه كړى دری خاوری خاکو میڅکله په نورو برغل کړی نه دی .

خاوری د خلکو ژوند، فرهنگ او مدنیت له ډیرو ناخوالو سره سخ ليسخ يا ختيخ لادي څخه تل دددي په خاورى پيری شوی دی ددی شوی دی . ددی مظلوم هیواد خلک چا پدارامه پری اینهی نه دی . د دغه هيواد هم تل د بيلابيلو قوتونو د ښكيلالوا و زييښكاك سره محلمة مله اما تسيعتي ويويين ايمس ويحي لا ، زالسنالغوا ، رح ليسام پ

له تباعي او بريادى نور څه مينځ ته راوړي نه دي.

مثيوه باليت بمشوع اسيالساء كريم مبوني لوه بيت خلكوترمينغ دجنگونواوجكړواورته لن ووهل شوه.

ناخوالو د اقتصادي اويوشير نورو عواملو بر اساس ددغو هيوادونو د بإتى عيوادونو دغه ستونزى فدى عم زياتى كړى. برسيره په دغو راغلي. پوشمير استعماري قوتونو کوبښي وکړ تر څو ددغو وروسته بی سوادی، فتو، ولدیزه، نا دوغتیاوی او داسی نوری ستونزی مینخ ته دگر کی وروسته پاتی شول. په وروسته پاتی میوادوند کی ناپیشمی

لادل او يوشير نور هيوادونه په دي اد تکالوژی په سدان کی دراندی شمير هيوادونه د علم او پوهي عندت بدلونونو داسي رفح المختيار كوچي يو لردى نيمه پېرى د د اللاى د نړى تا ديخى

بر ۱۰ کی د ماین د عملیاتی پرفکرام امن بالدنکی فعالیتونه

انخاستان کی مراپ کی در (یایی ۱۹ مخ) او نومورى بدوكرام يى به دير بري سره برسيره به افغاني بنه غالو دنه به ددى مؤسسى مسؤليت محترم الحلج فضل كريم فضل يه غاره واخيست ماداره یونو د ماینونو د خبرداری موسسه (AMO) مینی د کاینونو د کی مینځ ته راغی چی پو کال وروسته ددغه پروگرام د چلولو لپاره یوه د زغورني لي ره په لومړي ځل د ماين د خبرداري پودگرام په ۱۸۸۱ کال په افغانستان کې د ماينونو او ناچاوده مهماتو د خطرونو څخه د خلکو د ملونونو خلكو ژوند له مرك ژوبلى څخه ژغو دل شوى دى.

كامونه اخستل شوي دي په تيرو لسو كلونوكي ددغو پروكړ امونو له امله په دي برخه کې ډير اغيزمن پلاونه او کهدر او ارزښت آك . يدى يوى شوي دي.

افغانستان د خلكو د امن او سوكالي لياره كهد او ارز بستناك كأمونه مرستي پيل کړي دي چي ددغو علو ځلو او مرستو په نتيجه کي د ملتونو د بشري مرستو د اداری له لیاری په دی برخه کی خپلی خیریه ځلوييل کړې دې او د نړې يو شير هيوادونو په ځانگړې توگه يا د ملگوو علك او ادارو د افغانستان د مظلمه علكو د ژغورني ليل و به علو

د خوشالي خبره داده چي په دغه بهيركي يو شميد امن غوښتونکو . يى يى مىلى مىم كى م

دا چى ددغو دوو لسيزو حالات د افغان مخالوم اولس لپل ده ستره غميزه زموني داميد ستنى نړوي، زموني د زړونو تکي له مينځه وړي اولنهه متى او مړوندونه زمونږ څخه پريکوي، زمونږ پښي راڅخه غوڅوي، اوس په خپله د افغانانو خاوره ده چې د خلکو سره جنگيږي، ذمونېږ ن من المناف العبد المنابع الله المنابع المنابعة عا ما المنابعة المنابعة المنابعة المنابعة المنابعة المنابعة ال ياتى كيدل و ځاى په ځاى كيدل دي چې ددى هيواد د بي گياه ښځو ؛ او دهني څخه هم سنره غميزه د ملونونو ماينونو او ناچاوده مهمانو را مينخ ته شول چې خکلئ به خپل منخص جگړد کي اخته ياني شول د ټولو څخه ناوړه خبره داده چې په دغو دوولسيزو کې داسي حالات تمارايستل شول. په زرگونه خلك بي كوره، بي اور ١٠ ونيم خانه شول

امس

(Υ)

راپور فعالیت پروگرام هاي آگاهي، شناسائي ومصونیت از خطرات ماینها و ماین پاکي مؤسسه خیریه اومر در سال ۱۹۹۸

افغانستان از جمله کشورهای می باشد که در آن تعداد زیاد ماینها و مهمات منفجر ناشده جابجا گردیده است و به اثر آن در جریان دو دهه اخیر تعداد زیاد از افراد زندگی خویش را از دست داده اند و کشور ما با مشکلات فراوان اقتصادی و اجتماعی روبروگردیده است.

به اساس رابور ملل متحد روزانه ۲۰–۲۴ حادثه انفجار ماین و یا مهمات منفجرناشده در کشورما صورت می گیرد. مصدومین این حادثات پیشتر اطفال ، زنان و مردها بوده که در ضمن بازی، اجرای کارهای روزانه و سفر دچار این حادثات می شوند.

به خاطر نجات و مصؤیت از بن خطرات به پروگرام هاي اگاهي و ماين پاکي ضرورت محسوس مي شود . پروگرام اگاهي، شناسائي و مصؤیت از خطرات ماینها مردم بی گناه کشور را از خطرات ماینها و مهمات منفجرناشده با خطرات ماینها و مهمات منفجرناشده را از ساحات مسکوني و زراعتي مردم از بين مي برند و زمينه کار، فعاليت و زندگي را برای مردم مساعد مي سازد .

پروگرام آگاهي، شناسائي ومصونيت از خطرات ماينها مؤسسه خبريه اوبر به اساس پلان مرتبه مجموعا ١٥ تيم آگاهي ، شناسائي و مصؤنيت از خطرات ماينها را در حوزه هاي مركزي، غربي، جنوبي و شرقي كشور توظيف نموده كه مردم بي گناه وجنگ ديده مناطق متذكره را از خطرات ماينها

ومهمات منفجرناشده آگاهي دهند . در اثر اين پروگرام تربيوي مجموعاافراد که شامل (مرد) (زن) و(اطفال) مي شوند از خطرات ماينها و مهمات منفجرناشده با خبرگرديده اند و ضمنا به آنها مواد درسي و نشراتي اين مؤسسه توزيع گرديده است .

پروگرام ماین پاکي:

موسسه خيريه اومر به خاطر فعاليت پاکسازي سرزمين افغانها از وجود ماينها و مهمات منفجرناشده مجموعاً ده تيم ماين پاکي به شمول دوتيم ميکانيکي خويش را در حوزه هاي مرکزي، غربي و جنوبي کشور توظيف نموده و به وسيله پاکسازي ساحات زمين هاي زراعتي، مسکوني، صنعتي، تجارتي و غيره ساحات امکان آنوا مساعد ساخته اند تاهموطنان ما در مناطق متذکره فعاليت بازسازي ايشان را اغاز نموده به زندگي عادي ايشان بېردازند.

در مدت را پور دهي تمام تيم هاي پروگرام ماين پاکي موسسه خيريه اومر مجموعا (۲۲۰۵۸) متر مربع ساحه مسکوني، (۷۳۸۰٦۳)مترمربع ساحه زراعتي، (۱۳۲۲۸۸٤)مترمربع ساحهٔ چراگاه، (۲۸۱۵۹)مترمربع ساحهٔ کانال ها را از وجود ماينها و مهمات منفجرناشده پاکسازي نموده اند.

در اثر فعالیت های ماین پاکی این موسسه مجموعاً به تعداد (۸) عدد ماین ضد عراده جات، (۲۸۳۵) عدد ماین ضد پرسونل، (۳٤٦۸) عدد مهمات منفجر ناشده و ((۲۸۹۱۳۸) عدد پارچه های فلزی کشف و ازین برده شده اند . این داساحه په کده مار کي د اومر خيريه موسسي د ماين پاکولو دساحوي فعاليت په انځ له مايونو او ناچاوده مهلكو خخه يا که شوى ده.

داسرگونو را پددی خواد کدهار او شاوخوا دلایونو په بیلاییلو ولسوالو اد سیموکی د ماین پیمنی او زخورنی خبرتیانی بودگرامونه په دیره اغیزسه بودگرامونه په دیره اغیزسه تیرو دختونو کی هم ددی میرو دختونو کی هم ددی میسی بوخبرتیانی تیم د ملسد دلایت په خبور ملسد دلایت په خبور بودگرام پد مخ ددی، په بودگرام پد مخ ددی، په مینه دخت کی ددی مینه دخت کی ددی

زمونو تا ریخ به د میرویس خان هوتکی نکاد او بران په یاد لري په دغه وخت کی د گری څخه د هیواد ژخور به دده او د او ده په شمان نیمنو افغانانو ستره کارنامه ده. احمدشاه بابا د معاصر افغانستان بسسا اینبودونکی د اسلام او افغانستان د سرلوری لپل و نه هیریدونکی کارنامی سرته رسولی دی د وخت د انگریزی استعمار په در باندی د ستر مبار زاو د بیوند د محاذ فایمی سردا محمد باوب خان په در باندی د ستر مبار زاو د بیوند د محاذ فایمی گیری . د چشنی او

د میواد د جنوبي حذى برگر د کلاها ل برا دی . کلاها رد د ما سايد او او خوي نبارونو څخه کلل کېږي په پويسه او دولسه خېرې يې کې کلاها ر د افغانستان سي اجتماعي او فرهنگې برکې و د کلاها ل اه الحجوا سيد خلکو د افغانستان د سراوري او غالباره تا سرښندني او قواني د کړې دي. د تا وخ سراوري او غالباره تا سرښندني او قواني د کړې د يې د تا وخ پانې د د ځې سيدې د خلکو تا ريځي و پاوره يې که يا د يا د سيلې رچه دامي لمياله تالاراي كيه مدي.

خدارید لاید ی نشکی ته دی سازیده په و در دستیو لسیزدگی هم دد خه خیرتی سیدی خلکو د خپلی خاوری او هیواد در فاع او سائتی په لاره کی داسی جهادونه سرئه در در و به در خه حقیقت تاسی ته خرگلایدی چی ددخی سیدی دره و دا و په اسلام مین خلک د اسلام او هیواد د سرادری لها و شهه او ورخ په خدمت بوخت دي. له بده مرخه د و دوستیو دوو لسیزو در جلک جگرو په موده کی د هیواد په پیلایلو سیدو کی ویوزیات ما بوده او تاچاوده مهمات خای په خای شوی دي، او خصوصاده یواد د جنو به باید خوی سیدی په پیلایلو لایتونو او برخو کی هم دغه به مرخه جنو به او پایی شوی دي. او د و دوستیو جنگ جگرو له امله خیرونه او شیل پایی شوی دي. او د و دوستیو جنگ جگرو له امله

غیرتمن ملالی دنگان تا ره به افغانان مین کله ام یا ده و نه باسی چاچی د سوند محاذ جدگزا و شار زلد باندی داسس خدگری فی: که په سوندگی شهید نه شعری

امر

( )

فضل کریم فضل هم نوموړي ولایت ته سفر کړی او د پروگرام د اغیزمنتیا لپاره یی لازمی لارښوونی تر سره کړي دي. دغه خبرتیاني پروگرامونه اوس هم ادامه لري او د اومر خیریه موسسی په دی وروستیو کلونو کی د کندهار په یو شمیر سیمو کی د ماینونو د پاکولو فعالیتونه هم پیل کړي دي او دهغه ولایت ډیری سیمی یی د ماینونو او ناچاوده مهماتو له خطرونو څخه پاکی کړي دي. په کندهار کی داومر خیریه موسسی ساحوي دفتر د همدغه پروگرامونو او فعالیتونو د ښه انتظام لپاره پرانستل شوی دی او خپلو ورځنیو کا رونو ته په اسلامي او فغانی روحیی سره ادامه ورکوي.

د يونوچا د ماين د عملياتي پروكرام د پلان سره سم د اومر خيرمه موسسی د ماین پوهنی او ژغورنی دری تیمونه د کندهار، زابل، او اروزگان په ولانتونو کې خلکو ته د ماننونو او ناچاوده مهماتو د خطرونو، سیمو، نښو او ژغورنې په ىرخه كې خبرتيا وركوي. همداشان د ژمې په موسم کې ددې مؤسسې د ماينونو پاکولو دوه تېمونه د جنوب لوبديځ ولايتونو په حوزه کې خپلو کا رونوته ادامه ورکوي. د روان کال د جولای په میاشت کی د اومر خیریه مؤسسی د ساحوي دفتر د امر له خوا په کندها رکی د اسلامی امارت له لوړ رتبه چارو او د کډوالو د بیرته راستنیدو د ادارو د رئیسانو سره ددی مؤسسي د فعالیتونو په اړه کټوري او کاري خبري شوي دي. د کندهار ولایت د پلان ریاست د رسمی مکوبونو په وسیله ددی مؤسسي د مانن پوهني او ژغورني ټيمونه د هغه سيمي يو شمير نورو ولايتونو ته د فعاليت لپاره معرفي شوي دي. د اومر خيريه مؤسسي د ماین پوهنی او ژغورنی مستقیم سملاسی اولسی او خپرونی پروگرامونه په دغه سيموكي پراختيا مومي. د هغه ولايت سره د تفاهم په اساس د اومر خیریه موسسی د ماین پوهنی او ژغورنی سملاسی خبرتيامي مركز دكندهار ښار له پنځمي ناحيي څخه دكندهار سيين بولدک دوه لاری ته لیږدول شوی دی څو په اغیزمنه توګه بیرته راستنيدونكو هيوادوالوته دغه پروكرام بر مخ بوځي. ددغه خبرتيائي مرکز د ماین پوهنی او ژغورنی د ټولگی لپاره نو کانتینر د نړۍ د خوراکي پروگرام اداری (WFP) په وړیا توگه ددی موسسی په واک کې ورکړي او لوس هلته نوموړي پړوگرام په منظمه توګه دوام لري.

همدارنگه د هلمند ولایت د بیرته راستنیدونکو کهوالو لپاره د اومر خیریه مؤسسی د ماین پوهنی او ژغورنی سمملاسی خبرتیائی

مرکز جوړ شوی دی. او هره ورخ پېرته راستنیدونکو هیوادوالو ته د ماین پوهنی او ژغورنی خبرتیائی پروکرام پـر مخ بیایی په دی برخه کی د مربوطه ادارو مامورین او منسویین لازمه مرسته کوی چی په نتیجه کی زمونږ کډوال وروڼه خویندی او کورنی په ډاډه زړه خپلو کورونو او سیمو ته راستنیږي.

په کندهار کی د اومر د خبریه موسسی د ساحوي دفتر او مربوطه تیمونو له خوا د ماین پوهنی او ژغورنی د سملاسی خبرتیائی پروگرام بو نندار تون د جولای دمیاشتی په پنځلسمه نیټه د کندهار په ښار کی پرانستل شو، چی د هغی څخه تژدی څلورو سوو تنولیدنه کړی او د ماینونو او ناچاوده مهماتو د خطرونو په هکله یی خبرتیا تر لاسه کړی ده. همداشان د اومر خبریه موسسی د ماین پوهنی او ژغورنی د خبرونی پروگرام په چوکاټ کی د کندهار ښاریانو ته د ماینونو د خطرونو په هکله له رادیو کندهار څخه یوه خبرتیا خپریږی همدغه خبرتیا په طلوع افغان ورځپاڼه کی هم نشریږی او په دی وسیله زمونږ زیاد شمیر هیوادوال ددغو خطرونو په هکله خبرتیا تر لاسه کوی.

ددی تر څنگ د ماین پوهنی او ژغورنی د یوه ټیم له خوا د کندهار ښار په زیاترو واټونو کی د خلکو د کټه کونی په ځایونو او دیوالونو پرمخ د ماینونو او ناچاوده مهماتو تصویرونه او لارښوونی کښل شوي دي. په دی توگه له دی لیاری هم ډیرو خلکو د ماینونو او ناچاوده مهماتو د خطرونو په هکله خبرتیا تر لاسه کړی. او نوموړی پروگرام یی په سیمه کی ژوندی پاتی شوی دی. دغه ټول فعالیتونه د ماین پوهنی او ژغورنی د مستقیم روزیز پروگرام تر څنگ سرته رسیدلی دی د مستقیم پروگرام له لیاری د کندهار ډیرو خلکو ته دغه خبرتیا پراخه شوی ده. څرنگه چی تاسی خبریاست په دی وروستیو میاشتوکی د کندهار په ولایت کی یو شمیر تعلیمي مرکزونه د نجونو لپاره پرانیستل شوي دي او زمونډ یو شمیر ماشومانو خویندو او نجونو ته د زده کړی امکانات برابر شوې دي.

د اومر خیریه مؤسسی د نوموړو زده کوونکو لپاره د ماین پوهنی او ژغورنی خبرتیائی پروگرام د ښځینه ټیمونو په وسیله پراخ کړي دي سرییره په دی چی هغو ته د ماینونو او ناچاوده مهماتو د خطرونو په هکله خبرتیا ورکړ شوي ده ښوونی او روزنی ته د هغو د هڅولو او په دی برخه کی د هغو سره د مرستی په خاطر یو شمیر درسي مواد ویشل شوي دي چی په لاندی ډول ښودل کیږي:

پاتی مخ (۱۹)

15 10 32 Low Line Single Signature S

در دو دهه گذشته افغانها با جنگ های خانماسور مقابل دوه که اثرات هولناک وکشنه آن نه تنها در ابعاد زندگی به ده باکم اهما بر ابعی عسوس بوده باکم اهما بر آن پیکر به اهما بر دیار را از بنیاد بر کنده و بدین ترتیب زنده گی و حیات میلونها افغان را تهدید نموده هزاران هموطن ما را به خاک خون کشانیده با به با نموز پردسه خونین و اشک خاک خون کشانیده با بنجتانه تا امروز پروسه خونین و اشک بار آن ادامه دارد.

درد افغانها از جمکت دسسا خکسی که از دست دادن ملیونها نافغان، مهاجرت ملیونها هموطن، بربادي وویراني افغانستان عزیز عصول آن بوده و همه برشات و خشونت آن افزوده مي گردد.

دراینجه ما از دفن و درد میلیو نها ماین این دشن در کمین در درای دارد در داین داین داین داین د شش در در کمین انسان ما در خواد در اسراسر کشور افغان ماین مای که در سراسر کشور افغان ماین ماین ماین ماین ماین انسان ما در حتی ماین انسان ما در دشت ما قرار حیوانات از بیمان میکند. این ماینها نه نتها در دشت ما قرار در مین ماین در مینان میکونی، ساختمان های ماه المنفعه، راه ما، مزای، کانافه، کاربزها، باغه، مفهوه، بانما، نهرها در میکونی میشود میکونی میشود میکونی میشود میکونی میشود میکونی دیگر میشون شده اند.

در سلسله مصانب که مردم مظلوم افغانستان با آن دست و در سلسله مصانب که مردم مظلوم افغانستان با آن دست و در سلسل نیاز مید باین با آن شدیدا نیازمند اند یکی هم مرجودیت میلیون ها ماین ، این نقایای شوم جنگ است که در جدی تر نی تهدید را متوجه جان ومال هموطنان ما غوده است و ماین بازسازی کشور میباشد. ماین ها تا کنون خون هزار ها مانع بازسازی مظلوم ما را به زمین رشته بسا از فامیلها را داغدار ، هموطن مظلوم ما را به زمین رشته بسا از فامیلها را داغدار ، اطفال را یتیم، زنان را بیره و الدین را در سرک جگر گوشه ماین شانده و چراغ های زنده گی عده نونهالان قامت برافراشته را براي هميش خاموش ساخته و هنوز هم این سلسله جریان دارد.

ملیون ها ماین بحیث بدترین بقایای جنگ در زیر صخوه ها، بنه ها، درخم ریسج دره ها، در راها، در باغها و مزرعه ها در نقش سربازان مسلح دشمن براي ربودن جان هموطنان درد ديده ها درکمين نشسته، دهاي آتشين تک تک اين ماين ها تا ريحتن خون انسان و حيوان کشور ما سرد شدني نيست.

> بناء نابودي تمام ماين ها و همه نشانه هاي تجاوز و جنگ براي مردم و کشور ما امريست حياتي و سهيم گرفتن در عمليات از ماين وظيفه وجداني هر انسان، وجيبه ايماني هر مسلمان و مسؤليت ملي ووطني هر افغان است.

از انجانيم ميارزه بالفعل با ماين براي همد گان المكان بايد بر انجاند مد الخان با ميان به فراگيري تعليمات در رابطه به بايد بيد و اگيري تعليمات در رابطه بايد بيد ميان هاي خوق ساخت آنها و طرق بايد ميان ماين ياكي و بالاخره دست آنها و طرق استفاده از وسايل ماين پاكي و بالاخره دست سي به آن نياز دارد، از ايبرو همه افراد جامعه قادر نيستند تا مستقيما در دارد، از ايبرو يمان ها شركت غايند بان ساير اقشار جامعه ميان با ساير اقشار جامعه بايد با مدكري همه جانب با كارمندان پروگرام پاكسازي ماين ما مسؤليت خويش را در برابر خداوندجل جلاله به مردم ايفا غايند.

علمای و بزرگان باید از فرا مید ها در مواعظ شان مودم را معرجه مسؤلیت هایشان غوده، معلمان و موبیان باید شاگردان و معمدین را از خطرات ماینها آگاهی دهند تا بدین وسیله توانسته برین و باشیم حوادث نافرجام ماین را کاهش داده از معیوب شدن و یا شهید شدن بیشتر افغانها جلوگیری غائیم.

شا میدانید که در این در دهه ملیونها ماین از طرف گروه های ختاف در گیر در جنگ ها علیه یکدیگر در جاهای ختاف های ختاف در جدای های خدای در جاهای ختاف البستانی در حداد چهار مده و بدیتر تب باعث کشتار و معیوب شدن در حداد چهار مده از افغان اعم از ن و مرد، طفل و جوان شده و میشود. این خسارات جایی از ن و مرد، طفل و جوان شده و میشود. این خسارات جایی از ن و مرد، طفل و جوان شده و میشود. این خسارات جایی و قوای بشری افغانها باهمه اثرات آن برای سالیان متمادی ادامه نواهید داشت و اقتصاد عملت را بیش از بیش متمدر خواهد خواهد داشت و اقتصاد عملت را بیش از بیش متمدر خواهد خورد. از سوي دیگر استمال این مایها که در زمین های غود. از سوي دیگر استمال این مایها که در زمین ما زراعتی، کاربزها، کاناها و غیره فرش گردیده ، دهقانان وطن ما زرایک نیست و زراعت، آبیاری و در مجموع از احیای مجده امور زراعتی خویش باز داشته، ایشان را مجبور به مهاجرت ساخته و میسازد. مایها همواره زنده گی و حیات انسان را تهدید بود. بایک شد این ما می گردد.

فالهذا درين سالها زمين هاي زراعتي، باغها و مزارع در بسياري نواحي كه خطر ماين وجود داشته از كشت و زراعت بازمانده اند. از انجاليكه افعانستان عمدتا يك كشور زراعتي

احرا

(1)

بوده، زراعت و مالداري پايه هاي اقتصادي آن بوده ميتوان زراعت و مالداري را يكي بعد ديگرى به عنوان ستون فقرات اهنگ زندگي جامعه افغاني تلفي كرد.

باید یاد آور شد که فرش ماین در افغانستان نه تنها تاثیرات بسیار منفی وویران کننده در بحش زراعتی داشته بلکه دفن آنها در علفجرها و دشت ها تأثیرات کشتنده در بحش مالداری داشته و بدینترتیب بطور قابل ملاحظه مالداری را محدود و ضعیف ساخته است.

جنانکه بیشتر مردم ما مالدار بوده و یا همگام با زراعت به مالداری نیز سر و کار دارند از ترس ماین و سایر مواد منفجرناشده که همه و همه ناشی از همین جنگها بوده، نمی توانند بصورت لازم بر انکشاف زراعت، مالداری و محصولات آن بیفزایند.

بدون تردید تصادم با ماین و از دست دادن جان و مال که افغانهای بی گناه و دربدر همواره قربانیان آن بوده دلسردی و بدبحتی ببار آورده باعث عقب مانده گی پیشرفت آهنگ زنده گی افغان گردیده و میکردد.

تصادم با ماین و برخورد با چنین حوادث نه تنها افغانها را جسما معیوب ساخته ویا زنده گی آنها را تهدید می نماید بلکه روحیه کار و دلگرمی به آیند شکوفان را در آنها ضعیف ساخته تکان وحرکت بسوی تکامل را ازبین میبرد.

اثرات منفی و ویران کننده اقتصادی ماین بالای زنده گی افغانها نا محدود بوده کلیه ابعاد زنده گی اجتماعی، اقتصادی ما را با تهدید مقابل ساخته است.

زمانی افغانستان از فروش بوست قره قل عاید قابل ملاحظه بدست می آورد و از پشم گوسفندان در صنعت قالین بافی که یکی از منابع خوب عایداتی بود استفاده میکرد، حال آنکه امروز این مواد صادراتی ما نه تنها کم شده بلکه خطر از بین رفتن آن محسوس می باشد.

اثرات ویران کننده دیگر جنگ و ماین های فرش شده و سایر مواد منفجرناشده در ساختمانهای عام المنفعه چون مکاتب، مدارس، شفاخانه ها، مراکز خدماتی، دفاتر، پوهنتونها و سرک ها و راه های عامه بیشتر محسوس بوده که در اثر آن خسارات بزرگ اقتصادی در رشته های محتلف ملی ما وارد گردیده است.

چنانکه گفته شد از اثرات فرش ماین ها منازل و خانه های مسکونی ویران شده مواشی از بین رفته و بدین ترتیب مردم جرأت احیای مدد و بازسازی آن ها را ندارند، چون موجودیت ماین جان ومال آنها را تهدید می نماید.

از طرف دیگر مردم ما با مشکلات محتلف اقتصادی روبرو بوده همه چه مامور دولت است چه دهقان و کارگر توانائی مالی و اقتصادی بازسازی خانه و کاشانه خویش را ندارند و بدین

ترتیب زنده گی افغانها بطرف قهقرا در حرکت است. بناء دستگیری و کمک اقتصادی به افغانها ضرورت عمده بوده بدون همکاری و تعاون مالی مراجع کمک دهنده و مؤسسات خیریه به حصوص سازمان ملل متحد بازسازی وطن عزیز ما افغانستان بعید به نظر میخورد.

با تكرار باید گفت كه درد و بدبحتی امروز افغانها در كل محصول جنگ بوده كه ماین ها ومواد منفجرناشده نیز بقایای آن میباشد. ما افغانها مسؤلیت و رسالت ملی و اخلاقی داریم تا در صدد چاره بر آمده، جهت از بین بردن و منع ماین های ضد انسانی به مبارزه برخاسته و بدینترتیب وطن خویش را از شر این دشن كور نجات دهیم.

به نظر ما بهترین راه نجات از مشکل ماین تحریم و مانع تولید ماین در جهان است، دراینصورت خواهیم توانست از شر ماین خود را و جهان بشری را نجات داده، تولید ماین را ممنوع سازیم.

احصایه موجود نشان میدهد که مودودیت ملیونها ماین به بحران اقتصادی و اجتماعی کشور جنگ دیده ما افزوده ماین ها هر ساعت یک فاجعه را در کنج و کنار وطن ما ببار می آورد.

مبارزه علیه ماینها و همایه از این مبارزه جهت تقویه روند پاکسازی کشور از موجودیت ملیونها ماین وهمچنان فراهم غودن کمک های مادی و معنوی برای قربانیان ماین وظیفه ملی و اسلامی هر افغان مسؤل و با احساس میباشد، بحاطر سهیم گرفتن در این مبارزه انسانی درهای مبارزه افغانها علیه ماین به روی همه هموطنان عزیز، مؤسسات خیریه ملی و بین المللی و سازمانها و مؤسسات اجتماعی باز میباشد.

بیائید بحاطر نجات و خوشبخی انسان، بحاطر کمک به اطفال معیوب و بحاطر زنده گی آرام مردم رنجدیدهٔ خود با مبارزه افغانها علیه ماین مبارزه می نمایند، تا تولید، ذخیره، تجارت و کاربرد ماین هر چه عاجلتر در سطح ملی و بین المللی تحریم شود. جهت دست یابی به این مرام عالی مبارزه افغانها علیه ماین بر اساس بحش دوم منشور خود اهداف آتی را تعیین نموده است:

۱- آگاهی و روشن ساختن اذهان مردم به سطح ملی و بین المللی از مشکلات ناشی از موجودیت ماین ها که افغانها با آن دست و گریبان اند.

۲- به سطح ملي تشويق و ترغيب احزاب و گروپ هاي رقيب تا از استعمال ماين در محاصمات ذات البيني شان خودداري نمايند.

 ۳ کمک و پشتیبانی از مبارزه بین المللی علیه ماینها جهت رسیدن به اهداف افغانها علیه ماین ها.

(بقیه بر صفحه ۲۰)

[العن خونبوونجي لوي استال بدهانا مشتبن لمملامند مريند دبدهي الاب اوفرهنگويي هسگ سترلاتشه

د افغانستان ناستراس خوښوونکي لېكوال وشاعر استاد پوهاند صديق الله رشتين له دى فايي نړى څخه سترگي چي كړي ددوي په وفات سره د پومي، ادب او فرهنك پر هسك يوه ستره تشه راسيخ ته شده

خدای نجبه پر بیماند صدیق الله رشین چی ۴۸۲۷ مجری ارز کال د موسد و غازي آباد په سیمه کی زیردل دی دستهور دینی عالم او مجاهد مولیدا تاج محمد خان مهتم صلحب ذوی اد په خته سلیمانخیل بینتون فرموري د نشگرها د نجم المدار مداو د کابل د عربي دارالعلوم تز زده کړو وروسته په ادبي انجین اد پینتو تولی کی خپل ادبي، علمي او فرهنگي هلی خلی پیل او سرته و دستول

پهماند رستين دمطيوعاي ، معار ضاو كابل پيمنتين په خانگو كې ددېر و فرمنگي څدمتونو واړ اړي استاد شتين د راديو افغانستان د پيشير ادبي او فرمنگي پيروگرامونو جوړونکي دي، د مطبوعاتو په رياست کې يې د دايو المعار ضاو خپرونو د ځانگو مرستالي کړي ده. د معارف په وزارت کې د مشاوريت او د کابل پيمنتون کې يې د

لوی استاد پوماند رشتین دیوه فرمدنگی مطبوعاتی او ژور نالست په توکه د وړانکی او سیستان د اخبار دونو مؤسس د میواد، زري اخبار دنو د دوبهی او کابل جار چاروزکی او د پوشیر فردو اخبار دونو او جار فیلوپی برسیال یاتی شوی دی.

پیماند آستاد د براویا کابونو او زرگونو مقالا لیکوال دی. هیرو ملي او بين الللي سيسينا رونو او کفرانسونو کې يې په ميواد کې د نه او د باندې کې دې دی د خپلو پواخو خد متونو په وچه څو څلي د د د باد خاکمو له خوا ويا دل شوى دى .

هر کله چی پوماند رشتین پیښود ته کلوال شو فد پرسیزه په یو سیر فردو ورځپانو او څلو د ماین او امن څلو سرو پی هم خپله فلمي سرسیالي پیل کړه . او په تردی اسو کلونو کی یی خپلۍ ډیری کوری اجتماعي، تاریخي او فرمنکي مثالی او مساشان یو شیر خیندور او کید اشعار ددی چی په واک کی ورکړي دي چی په

> وسپارله اردا دي ښاده وي غرمي مهال له خوځښت څخه پروټ او خپله اروا بي حق تعالى ته او د ۱۹۴۸ کال د نوبېر په شپږويشتمه نيټه د پښځ شنبي ونځ د معتمين وديميان المعظم بداوومه، و۱۲۲ كالدايندي بونيت بالاخره درغه عبد كودنكي متحمل او لويي حوصلي خاوند زړه د په يوه روغتنون کې بسترۍ د د نا روغي ډير زيات کړاوونه يې وگال. سخته شوه او په خاصه توگه په وروستي مياشت کي چي د پيښور نا روغتيا تيره كړه وروستيو يولسو مياشتوكي د هغه نا روغي ډيره ميني سره سرئه ورساوه . خداي نجيد پيوماند رشتين دولس كاله کې. دوی د ژوندانه د ستونزو سره سره دغه کار په ډير شوق او خلور پنځوس کاله وروسته يوځل يل په خپل شخصي لکښت چاپ چې هغه خپل ارزښتناك كاب ه دېښتو ادب تاريخ) تاریخي مساید سره مینه یی در لوده د همد غی مینی له غی وه در زيات الدفعه في يا بي هم د فره نمخي علمي ادبي او جي جي ادب ادب او فرهنك له ياده ونه كنبل سره له دي جي خلكولياره و ديوه پيزاوينه در لوده د ژوند تر اخريع شيه بدرى يى عركله عي استاد منيت بالعلام بينش المغلوب د ميواداد سرليك لأندى د امن بجلي به وروستي كي كي خيور شوى دى . خپل وخت نشر شوي دي. د پوهاند رشتين پو شعود (آزادي) تر

د سهر استاد پوماند صديق الله رشين د وفات خبر د نوى الدركي، بي بي سي ، المان، ناشك، د معلي، پيندر. ، جالا اباد او گابل د پشمير الديو گانو او اخبا رونو د بي بي سي او سي اذ ان ان اباد او گابل د پشمير الديو په وسيله خبير شو . په دى او هو ادى استاد به بيد ، په دى او هو د لوى استاد جدان د د دې و يا تو اراد تندانو ، د وستانو ، شام دانو او خپلوانو په بدرگه کی د ننگو ها د ولايت د پهسودو د جماليو هو شتين كه هم په بدرگه چې د نشكو ها د ولايت د پهسودو د جماليو هو شتين كو هم په بود په و د و سي د هو رشتين جومات هو توشك خاودونه وسيل له شوه . د او در خبريه مؤسس رئيس مختم الحل جغنه کوم فغيل د د دي د وفات په وخت كي له هيواد خخه چې وي له معنه خايد فغيل د د دي د وفات په وخت كي له هيواد څخه چې وي له معنه خايد

امس

h

یی د تیلفون په ذریعه د خپل تسلیت مراتب د خدای مجنبلی له کورنی سره څرکند کړل.

د پوهاند رشتین د فاتحی مراسم د ننگرهار د جلال آباد او پیښور ښار و نیار نیار د حاجی یعتوب (شیرپور) په جومانونو د هغه د کورنی، خپلوانو، دوستانو، استادانو او فرهنگیالو له خوا کی په بیلابیلو ورخو واخستل شوه. چی.گن شمیر سیاسی ، علمی، ادبی قومی او فرهنگی شخصیتونو او د ارواښاد مینه والو په کی گلمون کړی ؤ. د اومر خیریه مؤسسی رئیس محترم الحاج فضل کریم فضل او ددی مؤسسی د رهبری هیئت او کارکوونکو هم د پیښور ښار په سین جومات کی دهیواد ددغه نومیالی پوهاند د فاتحی په مواسموکی گلمون کړی ؤ. په مقابل استاد الحاج فضل الله رشتین د ټولو دوستانو او ارادتمندانو له خواشینی او همدر دی ښودلو څخه مننه ښکاره کړی ده.

همداشان د هیواد څخه بهر په امرېکی، دنمارک او آلمان کي هم د لوي استاد پوهاند رشتين فاتحه د هغوی د کورنۍ د غړو او دوستانو له

خوا په ډير درنښت سره اخيستل شوي ده.

د اوَمر خیریه مؤسسی، دماین پوهنی او ژغورنی روزنی او فرهنگی او په خاصه توگه د امن مجلی خانگی د ارواښاد لوی استاد مړینه د هیواد د علم، ادب او فرهنگ لپاره ستره تشه کهلی داسی تشه چی تر ډیره وخته به یی ډکیدل گران کار وي. د کورنی پاتی غړو مینه والو او د افغانستان خلکو ته دصبرجمیل او اجرعظیم غوښتنه کوی .

پس له مړينی يوځل به راشی قبرزما له که وفادار وي هم به نثار کړي گوهر د اوښو زما له خاورو که رشتين يار وي قوس ۱۳۱۹

د افغاني هيئت په ډله کی پوهاند رشتين د مصر عربي هيواد د يو فرهنکي مقام د مشر سره روغبړ کوي. (١٣٣٧ ش)

په خواشيني سره خبر شوچي د اومر خيريه موسسي

دره شهادت دري مؤسسي ليل ره يوه فيه خليمه كمله شهيد شوى دى . ﴿ المنس دامُ السم اجعونَ ﴾ على منجمة م ليف لبجالة آيث بهاه ومتح باياليبه د ماین پیشنی او ژخورنی ځانکی ډیرځلص او رښتین

د نجښنۍ ترځنګ د ارواښاد د کورني پاتو غړو اوخپلوانو شوك كلي دي. او د لوي خداي د دريار څخه يي دهغه تولو په دغه ستر غم کښي د هغوي له کورني سره ځان مكمه خپل تأثر بنكاره كړى دى. مؤسسي رئيس الحلج فضل كريم فضل دده د شهادت په ژغورني د ځانکي کارکودنکو او په خاصه توگه ددي

د اومر خیریه مؤسسی رهبري حیث د ماین پوهنی او

ته د صبر جيل او اجر عظيم غوښتنه کړي ده.

دغورني لارښووني كولى ولى د الحي امر سره سم هغه له خبرول او عغوته يي د اسلامي لا رښوونو سره سم د كاده. هغه خيل بي كناه هيوادوال د ماينونو خطونو خخه كلوا و باندو كى په نه ستړى كيدونكى دوحيى سره فعاليت موقى الميشه كي عين العال إدايد مان الملسم حنسب رښتنی او پرله پسی خدمت بوخت و نوموړي د يو خوا ددى مؤسسى له ليارى خپلوكريدلو هيوادوالو ته په دى بيار شيراغاجا بخيل طسه كلونه عند البدى

امين ثم آمين يارب العالمين.

جنت الفردوس كي ورته خاى وركوي المين

دى فانى نوى څخه ستركى يتى كړى. الله تعلى دى په

رك ويدني مورك الاين مع الميكيركان يون كال

احست

تمجيد و قدر داني

نامه كك تن از بإشندگان ولسوالي يغمان

يروكرام اكاهي، شناساني و مصونيت از ماينها ومهمات منفجرناشده مربوط به موسسه خيريه اومر

به تسبیح و سجاده ودلق نیست

عبادت بجز خدمت خلق نیست به همه هویدا و روشن است که در وطن عزیز ما افغانستان در طی دو دهه جنگ ها تعداد زیاد انسانها و مواشی از بین رفته، تعداد زیاد خانه ها، فابریکات، ساختمان ها، پل ها، زمین های زراعتی، بندها و کانال ها منهدم گردیده که خسارات جبران ناپذیر را به دنبال خود بجا گذاشته است.

دشمنان مردم و کشور در بربادي وطن ما از هرنوع وسیله دست داشته استفاده نموده است. یکي از وسیله هاي کشنده که هزاران هموطن ما را به دام نیستي کشانده و صدها هموطن ما را معبوب و معلول ساخته ماین میباشد که به انواع مختلف آن در سرزمین ما وجود دارد. ولسوالي پغمان یکي از ولسوالي هاي میباشد که تعداد بیشمار ماین ومهمات منفجرناشده در آن وجود دارد و روز تاروز برمشکلات اهالي افزوده مي شود.

خوشبختانه درین اواخر موسسه خیریه اومر و کارکنان سرسپرده

آن در راه خدمت به هموطنان ونجات شان از چتگال مرگ حتمي دست در کار شده باييشبرد پروگرام آگاهي، شناسائي ومصونيت از خطرات ماين ها ومهمات منفجرناشده وطنداران ما را از اين خطر خانمانسوز مصون نموده و با زحمات خسته گي ناپديرشان کوشش مي نمايند که تعداد حادثات کاهش يافته تا مردم بتوانند به خاطر جمع به کار هاي يوميه خويش بپردازند. که اين امر خالي از ثواب و امار دنيوي و اخروي نخواهد بود و خداوند قادر و توانا اجر و ثواب شان را ضايع نخواهد ساخت و تاريخ اين خدمت جانبازانه دست اندرکاران و کارکنان اين موسسه را ثبت صفحات خويش خواهد نمود. برهمه جوانان، پيران و هموطنان واجب است تا با اين موسسه در اين امر بزرگ همکاري نمايند تا باشد در افغانستان عزيز کسي توسط ماين معوب يا از بين نرود و افغانها بتوانند کشور خود را آبد و شگوفان بسازند.

والسلام

310

سیدروحالله باجا موری زما ښایسته موری! زه خوستا د راتلو په انتظار یم. موری هغه وخت چی زه ماشوم وم تابه راته په مینی للو للو ویله کله به چی له خوبه راویښ شوم تابه راته د ژوند سندره ویله او کله چی به په خپلو لوبو وم تا به راته د خوشالی ترانه غږوله. موری دومره و ستا د ملگرتوب سفر. تاخو زه یوازی پوښودلم.

ته بس د همدومره ورخو میلمنه وی. تاخوما ته لا د خپل ژوند کیسی کولی. دا کیسی خولا پوره شوی نه وی

تا خو به ما ته د سمو او ښو لارو لارښوونه کوله. دا څنگه وشو چی ته په خپله په دغه شان خطرناکه لاری لاړی؟ آیا تاته دا پټه نه وه چی ستا د پښو لاندی دغه خطري بلا پرته ده؟

هغه ورځ به زه هیڅکله ویره نه کړم موری اچی ته رنگه بنگه، ټوکی ټوکی په ځمکه پرته وی هغه شیبی به زه څنگه ویری کړم. هغه خړ کود به څنګه ویر کړم، تا خوما له پاره د سبا ناري غم کولو. ته ولی به لاری که خه که نه یه وخت

ته ولی بهر لاړی؟ خیرکه زه یو وخت وږي وای خو چی ته ژوندی وای. موری! ستا د قدمونونه ځار شم، ستا په

قدمونوكى خو زمونږ جنت پروت و .

موری تا خو زما له پاره ډیری شمېی په ویښه رنی کړی وی. تا خو زما له پاره ډیر

کړاوونه کاللي و . اوس ته په وينو او دردکی ډوبه پړته يې خو زه هيڅ هم کولې نه شم؟ بس الله دربارته مې دا سوال دی چې ای الله ! ته خو لوي بادشاه يې ته په مونږه غړېو رحم وکړه .

او ای دقدرتونو مالکه! ته په مونږ بی وسوخپل کرم وکړه. بس دی نور موله دي وينواو دردونوڅخه وژغوره.

که دغه د غم ماینونه نه وای نو اوس به زمونږ مور وای زمونږ جنت

به وای. خوشالی به وه، امن به و او مونږ به نیکمرغه وای.

موری زما ښایسته موری! زه خواوس هم ستا د راتلو په انتظار یم. زه هیڅکله هم تاهیرولای نه شم. ایم خاکم ژوند د مراك او ژوپل له خطرونو څخه ژخوري ندم کان عالي انسايي او شري خدست په لوبري قدم کې د دغه شان عالي انسايي او جدبه خواري. ددی هيواد په ډوبري نست اجساس او جدبه خواري. ددغه موسس لومړني نست اښدوونکي محترم الحاج فضل کرم فضل ددغه شان احساس او جذبي به لولو سوه دغه خيريه موسسي ته د افغانستان د مسلمانو او شوغو خلکو د خدمت له يا ره پراخيا ورکې او و شمير هيواد پال شريال مسلمان او متدي افزاد يې په دی موسسي کې توطيف کېل غو وکړلای شي په د ښتينې توگه د افغانستان د مظلوبو او خوريد لوخلکو له پار د خدمت سرته و رسوي.

سرته رسولی دي. دغه خبریه موسسه اوس هم د ماینونو پاکولو او خبرداري د پووگرامونو د سوته رسولو له لیاري هر کال د افغانستان د ملیوفونو

مان د خبرداری پردوکرام (AMO) په نامه په کار پل وکړ تر څو په سملاسي تو که د لاې ده د خط لود نکو سبعو خاکو عد د ما بيونو او ناچاوده مهمانو د خطرونو په مکمه خبرداری در کړي. په ۲۸۹۲ کال کې ددی موسسسې د فعاليتونو د ښه پر ځځانه له امله مرستندويه اداری دی ته چمتو شوی څو د ماميونو د پاکولو د امايه موستندويه اداری دی ته چمتو شوی څو د ماميونو د پاکولو د په دی توگه دغه خبريه موسسسې دمايتونو د پاکولو پودگري. سره پيل کې . ددی تو ځمايان و موسسې په والن کې د دکړي. سره پيل کې . ددی تو ځمايان افغانستان د پياولو پودگرام هم په بوي سره پيل کې . ددی تو ځمايان افغانستان د پياولو پروگرام هم په بوي امکانانو سره سم د د شعر يې موادو پو خد د مبارزي ، د زراعتي پواختياني پودگرامونو د حرفوي او مسلمي تو پيوي پودگرامونو اه نومنځي اړ يکو د پياختياني پودگرامونو له لياري دو زيات کا دونه فرمنځي اړ يکو د پياختياني پودگرامونو له لياري دو زيات کا دونه فرمنځي اړ يکو د پياختياني پودگرامونو له لياري دو زيات کا دونه ورمنځي اړ يکو د پياختياني پودگرامونو له لياري دو زيات کا دونه ورمنځي اړ يکو د پياختياني پودگرامونو له لياري دو زيات کا دونه

ددخرجکود په تنځ کې يوي او بلی خوا ۲۰ پانۍ شوي دي. د اومر خبريه موسسي د لومړي خل لپاره پې کال ۱۸۸۱ کال کې د

اعتصاري، حستي اجتماعي او فوهلگو الكانات ميشخه نالي دي ددخوجگو په نیڅ کی دشستو ډلو ډير زيات مايونه د خيواد په پيلاپيلو دوخو کې ځای چې څای کړي دي. او يو شمير ايات ناچلاده ميات

افغانستان د آسیا په زړه کې يو لوغوني ميواد دى د خپل سزايوگيك موقيبت له امله تا ره چونيو مداخلو سره مخامخ شوى دى. وروستيو دوو لسيزو جنگونو او جگړو له امله ددى ميواد تول په دی موسسه کی افراد د لوريو دايو باشتو په حوده کې په استاني توگه کا رکوي، د ښه کا رکولو په صورت کی کول شي خپل کار په ادامه ورکوي، بوسيره په پخوانيو خصيلي سواښو ددی موسسي په چوکاټ کې کا رکودکو په د فررو زه کړو زمينې بايويي په دی توگه خپلو ورسپا ل شوو د ښه لپاره چمتولل پيدا کړي. د اومو خبريه موسسي د ماين پوهنۍ او ژخودلی ځانگه چې د اسو کلونو څخه راپه دی خوا دغه پووگوام پو مخ بايي، اوس په يوه اکاديکه او څخپتي ځانگي بدله شوي ده چې ددې ځانگي لپاره د

سستي السيستي معرف ي الحزاد جي په ميواد کې د ننه او د باندې يي ده کړو او تجرود د د و د نکي افزاد جي په ميواد کې د ننه او د باندې يي خپل تحصيلات بشپې کړي دي که دل شوي دي.

خدست په جندي سره ورسيل ل شوی دندی سرځه و رسوي. د افرادو کخته بري سوانيو او نج او په په په په په پام په شوی ده. د مسلکي او اختصاصي ځاکو له يا ۵۰ مسلکي او اختصاصي لوړو

په دی موسسه کی د هبواد د بیلایلو سبعر څخه تکوه ااستمداده، تحصیل او تجوبه لونکي مستحتی کا دکونکي د نویوالو موسسو د قانونیانی (AOS) د اصولو او مقرداتو سره سم گمارل شري دي. د افرادو په تغر کی لومړني تکی د هغوي د استمداد، تکوه توب او تواغددې سره تعلق لوي. همڅه شوی څو د اسی افراد د گمارل شي چې په پوره صداقت ، امانت دارۍ او هبوادوالو ته د

شكولات مم دير ضروري قل كيري . ددى موسسى په جوكات كى د مكان او زمان د شرايطر په پام كى نيولا سره سالى او ښي ادارى . د ميري او ماسبو شكولاتو » پراختيا و د كې شوى ده .

د پورتنر عواملو تر ځمگالا په يوه سالمه او ښه ادا ره ، ليدر شيب او د پورتنر عواملو تر ځمگالا په يوه سالمه او ښه ادا ره ، ليدر شيب او

ددغه شان خیریه موسسو د پروگرامونو نیاره مالی منبعی عماویری ضوروري گل کیږي. ددي موسسی دجبري میشت خصوصا الحاج فضل کریم فضل د سالی اداری او مالی پایسسی او فورد ساحوي کارکورنکو د رښتینی کار له امله دغی موسسی د بهرنیو او نیوالو مرستدریه ادارو بادر او اعتماد تر لاسه کم او تو نی ویڅ د بیلایلو میدادونوی تولید او موسسو له خوا دی موسسی ته مالی موستی

کتنی	شيره	دنده	ويشنه
کابل – هرات	*	مسؤل آمرين مالي عمومي آمر	وړ امرين
		عالي آمر مالي آمر	ومري آمرين
	,	د آپریشن آمر د آپریشن آمر	3.5. 473
	١.	اداري آمر	
	١	د روزني د يروژي آم	نويم آمرين
کندهار- جلال آبا	۲	ساحوي آمر	
کابل – هرات	4	د لوژستيک مرستيال	
-	4	د اپریشن موستیال	h 7.
		د پروژی منتظم د مالی مرستیال	، آمر مرستيال
	4	ډاکټر	
	Y	عاسب	، امر لاس لاندى
	1	دكامپيوتر سوپروايزر	وړ مسلکي کارکوونکي ومړۍ درجه
	1 £	مويروايزر	ومړۍ درجه
	, A	تيم ليدر	
1	1	د کامپیوتر اپریتو	
	,	سکوتر نقدي خزانه دار	رړ مسلکي کارمندان
		د تيم ليهر مرسيال	رې مستني فارمندان وغه درجه
	**	مامىو ترينر	, ,
	1	دتهیی مرستیال	
	1	دساحوي دفار اداري مامور	
	,	ساحوي دفترلوژستيک مامور د اداري څانکي مرستيال	
	197	ماین پاکوونکی ماین پاکوونکی	-
	٧.	دین پا مورنسی روغتیائی کارکوونکی	
	٧	د گاډو ميخانيک	سلكي كاركوونكي
	**	سكشن ليهر	مری درجه
	١	د راډيو ميخانيک	
		دراډيو اپريټو	
	1	ریسپشن ایست	
		كاتبان	
	۲	عكاس	سلكى كاركوونكي
		تحويلدار	وعه درجه
0 -	٧	برقي	
	٨	پخوونکی	
2015	٤٣		ادي کارکوونکی
		درايور 	
	,	کیږدی لګوونکی	ِمړی درجه
	1	انحوركر	
	٠,	دپخوونکی مرستیال	ادي مسلكي كاركوونكي
	•	ساحوي مرستيال تحويلدار	رعه درجه
	*	دشعبی کارکوونکی	
	70	څوکيدار	غير مسلكي كاركوونكى
	٣	باغوان	مړۍ درجه
	١,	چېراسي	يرمسلكي كاركوونكي
	٨	خدمتكار	رعه درجه
	,	بنخيته منتظمه	ښځو اوماشومانو دماين
			هنی او ژغورنی دیروگرام
	١٨	ښځينه محلي ښوونکي	ركوونكي
	Tt	نارينه محلي ښوونکي	
	t	ايليهاك كاركوونكي	
	017		ټول:

کارکوونکو، ماسترترىنرانو او سوپرواىزروانو د روزلو په برخه کی صلاحیت او امکانات لري. ملکه د يو شمير نورو مربوطه موسسو د ورته کارکوونکو له پاره هم د روزنی امکانات برابروي. دغه افراد کولی شی د ماین بوهنی او زغورنی بروگرامونه به مناسبه توګه بر مخ

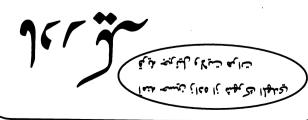
د ماىنونو د پاكولو د پړوگرام د كاركوونكو د چمتوكولو په خاطر د ونوچا د ارزمایی او روزنی د اداری (META) له خوا د (CMT) او (TLC) په نامه مسلکي کورسونه برابرېږي او په دې توگه دغه افراد د ساحوي کا رونوله ياره روزل کيږي.

د اومر خپريه موسسي د ماينونو د پاکولو او خبرداري د يروگرامونو یه افرادو کی ډىر مسلکی، بااستعداده او يوی کارکوونکی او کارپژندونکی (Experts) شته دی چی کولای شی د خپلو برخو د فعاليتونو لياره يه انتكاري او اغيزمنه توگه بيلابيل عملياتي يلانونه او عملی کارونه سرته ورسوی. دا ټول ددې موسسي د ادارې د اغيزمني تك لاري او ياليسى له امله ممكنه شوى ده.

ددې موسسي د ادارې د رهېرې تک لپاره داسې ده چې د لاندې سطحي دساحوي او اجرانيوي کارکوونکو څخه د هغومي نظربي، تجربی او وړاندېزونه اخيستل شوي دي.په هغوي غور شوي دي او بيرته د تطبيق او اجراءاتوله يا ره هغوته لارښوونه شوي ده.

بالمقابل ساحوي او اجرائيوي افرادو هم د مكان او زمان د بيلايلو شراطو او عواملو په پام کې نيولو سره د رهبرۍ هيئت پريکړي او تصميمونه په خپلو برخو کې عملي کړي دي. همداشان د موسسي په چوکاټ کې د اداري او نوروکارونو د برمخ بولو له ياره وخت په وخت غونډي شوي دي. او د غونډو په ترځ کې په دې اړه مناسب تصميمونه نيول شوى دى . ددغه شان اداري تك لياري او بالسسى د اغېزو له امله وه چې دې موسسې تردې د لسوکلونو په موده کې د افغانستان د خلکو د خدمت په ډگر کې ډېره برمختيا او خلا تر لاسه کړي ده .

يەدى ىرخەكى غوارو څو ددى موسىسى دىلابلو څانگو او برخو د اداري کارکوونکو شميره او تشکيلات ستاسي د معلوماتو لياره وړاندې کړو:

المدراي المركباد شمد

داستان مربوط به خانواده آقای غلام علي شريفي مي باشد که پس از مدت ۲۱ سال مهاجرت در سال ۱۷۳۲ به وطن عزيز خود افغانستان عودت مي کنند.

خانواده شریفی خانواده ای هستنا هشت نفری شامل ۳ فرزند پسر و ۳ فرزند دختر و پادر و مادر و دربین فرزندانشان حسین که دارای ۱۹۸ سال می باشد بیشتر از همه در امر تحصیل علم و دانش پرتلاش باهوش می باشد و همینطور پسری خوشرفتار و مهربان و با معرفت بوده

حسين تا صنف دهم در ديار غربت كشور ايران تحصيل كرده است اما حسين علاقه اي خاص به زبان انكليسي دارد. چنانچه از صنف (۵) علاوه بر اينكه در مكتب تحصيل مي كرد در كورس زبان انكليسي نيز شامل شد و در كشور ايران از صنف (۵) تا دهم در مكتب تحصيل كرد و هم بطور جداگانه مشغول فراكيري زبان انكليسي در كورس هاى لسان شد.

هرقدار كه پيشرفت حسين در فراكيري زبان انكليسي در مرايي كرد الكاسي ان الكليسي ان ميشد ميشد ميشا في في في ترمهاي كردس انكليسي انز سيكين تر مي شد چنانچه شهريه مر ترم (mioT) به حدود ، ١ الى ٥ ه مزار تومان به پول ايران رسيد بود. ولى الدين حسين با وجود مشكلات مهاجرت با اين مدف كه والدين حسين روزى بجواند مهمار خدمت براى جامعه و سرزمين افغان زمين شود و به وسيله فراكيري كامل زبان انكليسي بتواند دردهاي هموطنان خود را به گوش جهان و الكليسي بيوانيان برساند لذا مانج كمسيل او نشمه و با داشتن اين جهانيان برساند لذا مانج كمسيل او نشمه و با داشتن اين مدف مقدس قام محل كمسيل حسين را مم درمكتب و مم در كورس زبان انكليسي پرداخت مي كردند.

دراند که فرزند شان در سرزمین خود شامل مکتب لیسه در نید که فرزند شان در سرزمین خود شامل مکتب لیسه شود. و هم بجراند با شرکت در کوسهای زبان انگلیسی شود. و هم بجراند با شرکت در کوسهای زبان انگلیسی لیسلط کامل به زبان انگلیسی را به دست آورد. لذا حسین رزی به منزل می آیله به واللینش می گوید درایجا نیز روزی به منزل می آیله به واللینش می گوید درایجا نیز چون ایران کورسهای انگلیسی وجود دارد. و اندازه شهریه ها نیز نسبت به ایران بسیار کم و ارزان می باشد آیا به من اجزاه شرکت در کورسهای زبان انگلیسی را می دهید؟

واللدين حسين در جواب مي كويند: حسين جان ما حاضريم هر سختي ومشكل را تحمل نمائيم كه در عوض تو

به اهداف خود دست یابی و انشاء الله با تحصیل علم و در دست یابی و انشاء الله با تحصیل علم و در شناه به ما و هم جامعه افغان را سربلند ما

المي حسين وقعي كه از نزديك دردهاي جامعه خويش را بالمي حسين وقعي كه از نزديك دردهاي جامعه خويش را مشاهده مي كند با شوق و اشتياق در وطن خود شروع به تصيل مي غايد تا بتواند هم مصدى خدمت براى كشورش تصيل مي غايد تا بتواند هم مصدى خدمت براى كشورش شود وهم ازين طريق به آرزوى والديش جامه عمل بهرشاند هم خودش در جامعه زندگي پو قار داشته باشد.

حسين يا تلاش و فعاليت بسيار شامل كورس زبان انكليسمي كرديده وهم مشغول فراكيري تايپ ميشود و باهوش سرشاري كه دارد پس از كذراندن دوره موبوطه با موفقيت از كلاس تايپ فارغ مي شود. حسين روزى به حانه مي آيد و باخنده اي كه بر لب دارد مي كويد مادرجان از كلاس تايپ كامياب شدم و يك ترم ديكر مانده است كه از كورس انكليسمي نيز فارغ شوم.

امروز یکي از استانید کورس انگلیسي به من گفت حسین جان برو در کلاسهاي کمپيوتر شرکت غا تا پس از کسب مهارت در کار غودن با کامپيوتر نماطر استعدادی که در زبان انگلیسي داري و هم تايپ غودن را ياد داري انشاء الله براى استخدام در دفتوهاي موسسات خيريه پلنوفته نهاي هيل. مادرحان حالا ديگر مطمئن باشيد که انشاءالله به آرزوهاي شا و پدرم جامه عمل مي پوشام د پس از به آرزوهاي شا و پدرم جامه عمل مي پوشام و پس از استخدام در دفتر سازمان ملل مصدر خدمتي براي مردم استخدام در دفتر سازمان ملل مصدر خدمتي براي مردم مسلمان و محروم افغان خواهم شد از خوشحالي اشک شوق از چشمان مادر حسين جاري مي شود و روبه طوف آسيان مي كند و مي گويد خداوندا! شكر هزرا بار شكر.

اما خوب است خوانندگان عزیز مان بدانند حسین جان بعاطر علاقه وافری که به تحصیل دارد کمهر چون سائر همسن وسلان خود (جوانان) به مسائل تفریحی و درزش اهمیت می دهد.

ولى روزي حسين به منزل مي آيد و به والدينش مي كريد من عضو تيم فوتبال جوانان شهرى المهدي شده ام الدين و خواهران وبرادران حسين متعجب مي شوند كه چه دالدين و خواهران وبرادران حسين متعجب مي شوند كه چه شده است? حسين كه چندان به ورزش علاقه مند نبود. اما پدر در جواب حسين ابخته مي زند و مي گويد پسرم پدر در جواب حسين ابخته مي زند و مي گويد پسرم خوب كاري غردي زيرا يك انسان علاوه بر تحصيل بايد با نفريع سام چون ورزش بدن خود را معجيج و سام و ليرومند نوري سام چون ورزش بدن خود را معجيج و سام و ليرومند زكه دارد. و براي شما هم اين كار لازم بود. پس از نكه دارد. و براي شما هم اين كار لازم بود. پس از يك دست باس ورزشي و يك جفت كفش ورزشي تمويق او يك دست باس ورزشي و يك جفت كفش ورزشي تهيه مي شود غايد. حسين با ديدين اين هدايا خيلى خوشحال مي شود بيس از تشكر در جواب مي گويد پدر جان سه روز بعد مسابقه فوتبال داريم و من اين اباسها را براي اولين بار در ايران مسابقه فوتبال داريم و من اين اباسها را براي اولين بار در ايران مسابقه فوتبال به تن مي غايم.

مؤرخ ۲/۷/۷۴۶۲ روز مسابقه فرا مي رسد مسابقه بعد از ظهر است حدود ساعت يك بعد از ظهر حسين به همراه يكي از دوستانش به منزل مي آيد.

المستسد

مادر می خواهد جای درست کند ولی حسین می گوید تشکر زحمت نکشید من امروز می خواهم خودم برای دوستم چای درست کنم. پس از صرف چای حسین ساک ورزش را که لباس و کفش ورزشی اش را در آن گذاشته در دست می گیرد و به همراه دوستش از خانه خارج می شود. والده حسین در بیرون منزل نشسته است حسین در حالیکه لبخندی بر لب دارد و با چهره ای زیبا و بشاش و حلیکه لبخندی بر لب دارد و با چهره ای زیبا و بشاش و خندان خطاب به والده اش می گوید مادرجان من می روم و لباسهای را که پدر جان تهیه کرده اند امروز در مسابقه به لباسهای را که پدر جان تهیه کرده اند امروز در مسابقه به خدا حافظ. و شروع به دویدن به طرف میدان فوتبال می خدا حافظ. و شروع به دویدن به طرف میدان فوتبال می کند. مادر می گوید حسین جان خدا به همراهت مؤفق باشی و با چشمانش حسین را تا آخرین نقطه تعقیب می کند تا اینکه حسین از نظر مادر محو می شود.

بله! در حالیکه مدت دو هفته بیشتر نشده است که حسین عضو تیم فوتبال شده ولی بااستعدادی که دارد چشم همه بازیکنان به طرف اواست و در طول این مدت کم با اخلاق حسنه ایکه دارد همه اعضای تیم را علاقمند خود غوده است مسابقه شروع میشود. تماشاچیان همه یکصدا فریاد می زنند (حسین دست طلائی امید تیم مائی) (حسین جان به طرف دروازه برو) درحسین همین هیاهو در حالیکه حسین توپ را در اختیار دارد به طرف دروازه تیم رقیب مله می کند ولی افسوس قبل از اینکه حسین توپ را به طرف دروازه شوت کند ناگهان یک مراتبه ماینی که در میدان فوتبال زیر پای حسین قرار داشت انفجار میکند (زیرا میدان فوتبال زیر پای حسین قرار داشت انفجار میکند (زیرا میدان فوتبال نیر عاری از ماینها نبود و متأسفانه شب گذشته میدان فوتبال نیز عاری از ماینها نبود و متأسفانه شب گذشته میدان شدیدی بارید و زمینها را بسیار نرم ساخته بود).

آری، دودی سیاه به آسمان می رود و صدای مهیب انفجار ماین ضد تانگ ایرانی (M119) تمام شهرک را به لرزه می آورد. بازیکنان و تماشاچیان به سرعت به زمین می خوابند پس از مدتی همه از جای خود بلند می شوند ولی همه گیچ و سردر گم متحیر آن که چه کسی در این حادثه جان خود را از دست داده است؟

مردم شهرک نیز باشنیدن صدای انفجار از خانه های خود بیرون می شوند اما وقتی مشاهده می کنند که انفجار از میدان فوتبال است همه سراسیمه و باعجله به طرف میدان فوتبال می دوند و حتی بعضی ها بدون پوشیدن کفش با پای برهنه راه میدان را در پیش می کشیدند.

هر پدر و مادری فرزند خود و هر خواهر و برادری برادر خودر را صدا می زنند. یکی می گوید علی دیگری فاروق را و مادر دیگر احمد را و فامیل حسین نیز حسین را صدا می زنند. هر کدام جوابی می شنوند اما فامیل حسین جوابی نمی شنوند و کسی هم جرات ندارد به مادر حسین بکوید حسین شهید شده است. عزیزان: پدر حسین که چند روز قبل لباس ورزشی برای حسین تهیه نموده بود در

حالیکه بطرف میدان فوتبال می دوید پسری ۷ یا ۸ ساله را می بیند سؤال می کند آیا خیریت است؟ اما از این روکه پسّر نادان است در جواب می گوید حسین شما هردو پایش و یک دستش قطع شد. وحسین دیگر زنده نیست. بله پدر حسین با دریافت این جواب به زمین می افتد. و باصدای بلند مي گويد خدايا، خدايا حسينم، جوانم، چرا؟ و همانجا از حال می رود اما در میدان فوتبال مادر و بوادران و خواهران پی در پی حسین را صدا می کنند. حسین کجائی؟ يكبار برادر حسين باديدن بدن قطعه قطعه حسين صدا مي کند مادر حسین را دیگر صدا مکن و روی جسد حسین می افتد و بیهوش می شود. درحالیکه سایر مادران با چشمان گریان مانع رفتن مادرحسین به طرف جسد حسین می شوند ولی مادر به طرف علی برادر بزرگ حسین می دود وقتی که آنجا می رسد بدن پاره پاره حسین را می بیند که هردو پا و یک دستش قطع شده است. اما مادر با روحیه شجاعی که دارد خودش را کنترول می کند و در حالیکه چون ابربهاري اشک از چشمانش جاری است به طرف بدن حسین نگاه می کند که هیچ لباس برتن ندارد و در عوض تکه های پاره پاره و سوخته شده لباس ورزشی حسین را می بیند که به اطراف پرت شده و با صدای بلند خطاب به حسین می گوید: حسین جان این لباس را پدرت برای تو هدیه نموده بود و اولین روزی بود که پوشیده بودي چرا پاره پاره و تکه کردي؟ حسين چرا تا آخر مسابقه بازي نکردي؟ تا تيم شما برنده مسابقه می شد .

حُسین جان آرزو داشتم پس از پایان تحصیلاتت لباس دامادی برتنت نمایم ولی آلان باید کفن بر تن کنی. حسین جان روزی را امید داشتم که اقوام در مجلس عروسی ات شرکت نمایند ولی حال باید در مجلس عزایت شرکت کنند.

حسین جان مگر نه اینکه می خواستی کارمند موسسات خیریه شوی و به این طریق به هموطنان خود خدمت نمائی . آری، گفتنی های والده حسین خطاب به بدن بی دست و پای حسین همه مردم حاضر در میدان فوتبال را به گریه انداخت همه چشمها برای حسین اشک می ریحت، جوانان و دوستان حسین در حالیکه دست هایشان را مقابل صورت هایشان گرفته بودند حسین جان می گفتند و اشک می

مادر را به داغت اشک ریحتی زود بود سفره بزم عزایت چیدن زود بود ای فلک باخون دل ان نوگل آمد در ثمر

ای خدایااین گل نورسته چیدنش زود بود عده از خانمها مادر حسین را تسلی می دادند و سائرین هم در کنار جسد حسین اشک می ریحتند بلی با وقوع این حادثه تنها قلب خانواده شریفی داغدر نشدبلکه قلب تمام مردم شهرک و قریه جبرئیل جریحه دار گشت و تنها چشمان فامیل حسین در عزای حسین نمی گریست بلکه چشمان تمام فامیلها برای حسین گریان شد.

(بقیه بر صفحه ۲۰)

ارسالی تیم (۲) آگاهی و مصونیت از خطرات ماینها میرد طرحه سست خیریه اوس در ولسوالی نیخسان

بهنكان مهجر

بینده گان مهاجر زمان آن آمد که سوی لانه خود شادمانه برگردیم به آن چهن که زصواد گشته ذیووزیر

بري ساخن آشيانه بر گرديم به سردسيد زستان سردجان فرسا چارآسدو يداست وآرزدي ديداراست

هارامدوعیداست دارنوي دیداراست زیم بیسه به دستان مهریان وطن کمیدنه باد به فه نشخه ده فاداراست

کمچون مادربدفرزندخودونادارست پینده گان مهجر، مهجوان غیدر شما که عاشق پیراز اوج ما مستید

تما که عاشق پرواز انج ما مسید کون به شوقه شیاید به پیشگا، دطن مندسه می اجا این است. بینسه ماگر اسال که دادار گذشت

ینده گان مهاجر ، غم فراق گذشت رسید مژده دیدار دموسم شادی

بس انتظارکشیدیم وعاقبت دیدیم که دید مین رزمنده روی آزادی

ښکو طاوس چی یه وزرونو باندی یال شوی نسی دویوه درنی دی تارونو باندی یال شوی

نه دې د ونلا چې لې زړونو باندې له شوی زما دچم کیسۍ دې پې ډردونو باندې لیشوی

د گرخنده هیندارو تصویرونواندی بار شوی

سنا دمخدوستركي مرادون كس غنى

ایجی خو زخیر دی لیچی مانی ننگری نه اور خه خاوری دینگویه گودرونویاندیملی شوی

زیم زخبر <u>وطن ا</u> دسمل نخب وین_د شده این برد کردند بازی بار شده

خه بلا تیاری می به کورونو باندی بار شوی

المرياع

استاد خلیل الکه خلیلی کرد مردیم و کس به ماتم ماگرید سر تکرد کیستان به کشته ای ما دیده تر تکرد کیستان میک نسل شداسیر و بسی خانه با شراب فراید کرد کیستان کسی جم ایژ تکرد کیستان حرم در بیخ

غافل غنوده گوش به زنگ خطر نکردو مومن به این جنازه نمازودعا نخواند یک نعره تیر از پی تنکبیر بر نکردو اندک تاملی که تبردار این چمن جزیای خویش قطع نمال دیگر نکردو

ما خود به تیخ سینه خود را شگافیم

مرد دیگر به خانه ما این جگر نکرده آن کج کلاه سرخ لواء دشمن بشر تف بر فسانه های حقوق بشر نکرد

منظوم بيغامونه رسراله عانط

وړاندی مه راڅئ زما خبره واورئ وران کورونه دي ماينونه په کښی شته دي

کوچنیان مه پریږدئ چی دلته وکړي لوبی

د مرکو سره غمونه په کښی شته دي

چی په ځمکه کی کړی کار دهقانه وروره

شا او خوا کی دي ماينونو سره کوره او که چرته برابر په دغه غم شوی

و که چونه بربر په دعه عم سوی دا رڼا دنیا به کړی درباندی نوره

څروی چی په ورشو کی خپل مالونه ِ

شپنو وروڼو! درته کړم دغه سوالونه پام رمه په هغه خوا نه کړئ روانه

چى موجود وي كومه سيمه كى ماينونه خبردار شئ پوره يوه شئ ښه هوښيار شئ

هبردار سمیٔ بوره بوه سی سه هوسیار سی وخت به تیروی بیا به کاندی ارمانونه

خدایه زه یم یو ماشوم دستا بنده یم

اخته شوی دا په څه بده لانجه یم

بی پښو او بی لاسو کړم ظالمانو د

یو ماشوم یم زه معصوم یم بی کتاه یم ماینه ورک شئ سورول کوی سور اور نی

چی بل شوی دا زما د زړه په کور یی واله ما څه ککاه کړی خطا کومه

یایه ما خه هاه دې حطا همه کړم دنیا ته دغه چیغې لور په لوري

لاس ور نه وړئ چی کوم نوی شی وګورئ که زما خبره اورئ هم پندونه

لاره چپه کړئ په څنگ ورځنی تیر شی

که مو خوښ وي روغ وجود روغ صورتونه مان د خيا څه ادا پ شون ان م

ماین د خپلو قربانیانو په ژوند باندی

ډیر بده اغیزه کوي تل پاتی ماین ډیر بد میراث راپاتی دی له جنګه ډیری خونی نن سبا مان کړی میراتی cl where we have a solution of the state of the solution of th

خده دى چى د تيانوس د باسيل د زهر (nixotox A) د توليد پراسطه منځ ته راځي چى د يو ډرل تيانيکي څلو سبب کېږي.تيانوس يوه باکتريائي ناروغي ده چى عامل يې د ناروغي ده چى عامل يې د زاnatoT mulubitsolo) يا sunatoT) عوازي يا (Didonesma) باکتري هوازي يا (Didonesma) باکتري ده او په داسي يوه جرحه کې چې ملته اکسيجن کې يا نه وي وده او پراختيا کري.

تعريف: تيتانوس عبارت د يو حاد جراحي انتاني افت

یادوند: د مایینو از ناجارده عیماتو دیبنیز به ترخ کی مرکک از ذریده مینخ که رایمی بو خیر بی کناه خیاک د خپل باشتی غوی له لاس درکوی. به دغه شان حالاتو کی د ټولو خخه لوی خطر چی د انسان ژوند د کوانی سوه مخ کوی هغه د بیتانوس آفت دی. ددی لپوه چی کوان هیواد وال ددغه خطرناک آفت خخه خپرتا تو لاس کوی ری دادی به دی همکله بو خه علمی خردری معلومات تاسی لپوه خپرپوی هیله ده چی ستاسی د پاملوی ور گرخی.

sumsinTy Jan ه چې دیږي کولو مخت كى دناروغ خوله كيري په دى مورت متخا رديم تكلنعه د ژامی او ورمیږ كيزي چى په پيل كى ممحنشه ملصاي بهلك يحكيناتين لي يمتلىملقة southly a eleitly د تیمانوس ناروغي د and Signes: Symptoms اعراض او علايم: خوارلس ورخو بنكاره له هنسی کي وروسته له ورځي دي خو زياتره ريمأمك رينغنه وسعت بورى اړه لوي وا كالمحنشه دسيعقه مو مخن ۽ تال

ياديږي په دی وخت

M

وخت کی که د ناروغ مخ ته وکتل شي نو سړی فکر کوي چی هغه خاندي او مخ ئي لکه د بیزو دمخ په شان ښکاري دا علامه د (Risus Saradonicus) په نامه یادیږي چه په دی حالت کی د خولی حرکات مشکل او حتی ناروغ خوراک او څښاک هم نشي کولای

په دوهمه مرحله کی د تنی دعضلاتو، د ګیدی د عضلاتو او د تنفسي سیستم د عضلاتو تشنج یا (Spasm) منځ ته راځي چی په نتیجه کی د ګیډی شخي یا سخت والی (Abddominal Rigidity) او د تنفس ستونزی یا (Dyspnea) تولیدوي په ناروغ باندی تشنجي حملی راځي او د رڼا او آواز په مقابل کی شدید عکس العمل ښکاره کوي نوموړی حملی ورو ورو سختیږي او زیاتیږي بالاخره ناروغ د یو وچ تیر په ډول پاتی کیږي او بدن ئی د لیندۍ (قوس) شکل اختیاروي چه دا علامه د (Opisthotonus) په نامه یادیږي او په آخر کی د یوی شدیدی حملی په واسطه د منځه ځي.

د ناروغ عمومي وضعه خرابه وي نبض سريع او خيطي، فشار نورمال يا لوړ، تنفس مشكل، سطحي او سريع او د بدن د حرارت درجه لوړه وي.

مخ نیوی یا (Prevention):

1 – معافیت یا (Immunisation): ټولو خلکو ته باید تعلیم ورکړ شي چه خپله د واکسین دوره مکمله کړي د تیانوس واکسین باید په عمومي ډول تطبیق شي کوم چی د لسو کالو دپاره معافیت ورکوي او هر لس کاله وروسته باید یو (Booster dose) اجرا شي د تیانوس واکسین په محتلفو ډولونو پیداکیږي چی د (T.T ال (T.T) په شکل موجود دی چی په دری دوزونو (Doses) کی د هری یوي میاشتی په فاصله تطبیقیږي او بیا یو (Booster Dose) د هرو لسو کلونو په فاصله اجرا کیږي.

همدا رنګه ټولو زخمیانو ته که څه هم زخم ئی ډیر کوچنی وي باید انتي تیتانیک سیروم (A.T.S) زرق شي، ماشومانو ته (1500IU) تو هر څه دخه زرق شي دا به ډیره ښه وي که ټولو هغو کسانو ته چی د زخمي کیدو د خطر سره محامخ دي نوموړی سیروم زرق کړل شي چی هره دوره ئي تر شپږ میاشتو پوری معافیت ورکوي.

۲– هیڅ زخم (خصوصا نارین زخمونه) باید تر بشهر

پاکیدو او (DBR) دمحه ونه ګنډل شي او په زخمونو کی هایدروجن پروکسید (H2O2) په لوړ مقدار تطبیق شي.

.۳– زخمي ته بايد په لوړ مقدار سره پنسلين د اوو (۷) ورځو له پاره تطبيق شي.

تداوي (Treatment):

۱ د مکروب منبع چی زخم دي بايد کاملا او په ډير احتياط پاک (DBR) شي ټول نکروتيک انساج قطع، زخم خلاص پريښودل شي او (H2O2) په زخم باندی تطبيق شي.

۲– د تیتانوس (Antitoxin) د (۲۰۰۰۰) څخه تر یو لک واحدو پوری تطبیق او زرق شي.

٣- مريض ته دی خوب راوړونکي دوائي

(Hypnotic) لکه فینوباربیټال او ترانکویلایزر لکه (Largactil) او (Valium) په زرقي ډول ورکړ شي.

ځونګه چی مویضان خوراک او څښاک نه شي
 کولای نو باید سیرومونه او ویتامینونه هم د ورید له لاری
 ورکړل شي.

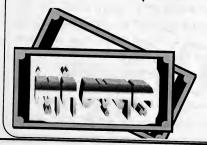
۵- همدغه رنګه انتي بیوتیک خصوصا بینزائیل
 پینسلین په لوړ دوز د ۱۰ څخه تر ۱۶ ورځو پوری د ورید
 له لاری تطبیق شی.

۳- مریض باید په یوه آرام او تیاره اطاق کی تجرید شي او مطلق استراحت وکړي بیله طبي پرسونل څخه بل څوک باید د مریض آرامش محتل نکړی هغه ټول سامانونه او پیچکاري چه ددي مریض د پاره استعمالیږي باید د بل مریض دپاره قطعا استعمال نه شي او حتی د مریض بستر او لباس د مریض تر شفاء وروسته ټول وسوځول شي.

همدارنگه د ضرورت په صورت کی (Tracheostomy) یا (Nasotracheal Intubation) اجراء شي.

د ماینونو او ناچاوده مهماتو د پیښو په صورت کی د ماین پاکی یا روغتونو مربوطه روغتیائي کارکوونکو ډاکټران او نور باید پورتنی لارښوونی په بشپړه توگه په پام کی ولري. ☆

ما يعود او ناچاوده مهماتود باكولو به فعاليتونو بوختى دي چى به يلايلو وسايلواو پشخه افظني غير دولتي مؤسسي او يوه جوني غير دولتي موسسه په هيواد کې د ده چې نن درځ په افغانستان کې په ډيره پراخه توگه پر مخ درل کېږي فعلا تردي افعانستان د ماين د عملياتي فعاليتونو إلى ارنبستاك پروكرام د مايدفو د باكولو برخه راعلى چى دغه پودگرام ته يى په يوسمير فرود سيسوكى پراختيا دركړه. د • امن إله قده محور... او وروسته يو شير فردى ادارى مم مينخ كه

لارودغه خيريه كارته پراختيا وركوي.

ددغه پروگرام كينت دن تدورخي پاوريا در لاسه كي. نتيجه كي يي دير مناسب او كهد ميتودونه او درسي مواد برابرشوي دي. او كاركودنكو له خوا د خبرداري په برخه كى ميشه خيرنى تر سره كيري چى په دغورني ديوه عالي استيوت بدء عبله كري ده ددعه يوكرام د اكادميك كدر او اغيزسه قوكه بيانح كري دي. د اومر خيريه مؤسسى ني وي د ماني پوهني او ناچاوده ميمانو د خطرونو په مكله د خبرداري پروكرامونه په لير لكښت او ډيره دديني، فرهنگي، اجتماعي او اقتصادي شراحلو به يام كي يولو سره د ماينونو او پاکولو تو خنگ د هیواد په پیلابیلو سیمو کی ملیونونو هیوادوالو ته دافغانستان ما يونو او نا چاوده مهما تو څخه پا که کړي ده. د اومر خير په موسسي د مايونو د ما بيونه كشف او سروي كري دي او په ليو لكښتونو سره بي ديره زيانه ساحه د ده. دوي د خيلو محدود اسكاند او دسايلو په دسيله د افغانستان ډيرو سيدكي بي بوالومعيا دود او د مرستندود ادارو معدود فواعدو ته مم لازمه بالمرنه كوى سم د ماين عملياتي بروكرامونه به ويوه اغيزمنه توكه بومخ ودي دي دي ددى ترحلك ميس يعتسبن وشراعيل، المكان إر خلخ دارتيا في المستنب من المعان المعتب المعان الم ته کړي دي. پورتنيو ذکو شوو مؤسسو او په خاصه تو که د اومر خيريه موسسى په كشف اوله سنحه وداد الباره بي دير فزي او كور سيودونه اولارى حارى داسيخ مسلكي، فني اوفدى بجربى تولاسه كي او د ما يؤوا و ناچا وه مهما تو حروى، ما بيونو د پا کولو په چير کې دغو موسسو د ټردي يوي لسيزي په موده کې ډيري ما يدود با كولو فعاليتونه عم بداغيزمنه توكه سرئه رسوي: اصلي خبره داده چي د پېل دكې. او نن درخ د ماين پيعنۍ او ژغورنۍ د خبرتياني پيوگرام ترځيل د مرستيالا د مرستواد بإملاني به تدلاسه كواد سره د ما يوفو د بإ كولو به بدو كراموفه مم (AAMO) په نامه ونوسل شوه. د خيل ښه کار له امله يي د پيرنيو او کورنيو د ادمه (۸۸۸) منسسه په کال ۱۹۱۲ کي د اومر خيربه موسسي

دى بوالى شوى چى د نشه ني موادو پر خد خبرتواني ، د كونى پواختواني ، د ميوادوالو د دوندانه به يا رغاونه کي مم وغنده ونده اخيستي ده. دا مؤسسه به يا ودانولو فعاليتونه هم سرقه رسوي به دي برخه كى بى د ماين خيلوا و جنك خبلو غرنك چى د اوىر خير به مؤسسه د مايدنو د عملاني پروگرامود يو ځنك د

> حتي د نوي په ندر ماني پرونکو ميوادونو کي اعظمي استفاده كيداي شي. سرته ورسوي. له دي المه دروي له عملي كار او مجريو شخه به افغاستان او كي بيدولي ده چي كولى شي في وروي پروگزامونه په ويوه اغيزمنه او كهده قوك إسكان وسايل وسلكي بيعه لوي. دوي به خيل كار او فعالت سره به عيل نويوالو معيا رونو او غويستند سره سم ددغه يو وكرامونو د يومخ بدلو صلاحيتونه ، عملياتي پروکوام ذکر شوي موسسى او په خاصه توگه د اومر خيريه موسسه د پووگرامونه هیم سونه ورسوي. ددغو حقائقو څخې څرگدېږي چې د ماېن د سلكي او حرفوي ذوه كود دوانيز اله و فرمنكي الديكو و يلودينا بوشير كمور

いいととからんしとくといれいといれない عيوادونو بإملونه دغه خبري ته را دوو اوعيله لوو چي د پورتنو حقائم سره سم به دُر تورُده نتيجه وركوي . مونيز يوخل بيا دبشوي موستندويه افرادو، ادارو او دى، اديد دى دوك د اس به لاره كي به د مانن د عمل اي پروكوام اس باله فعاليتونو سيريى كالمانسان بدر ماينوا وناچاده مهاور خطرونو خخد د خورل شوي فردوا سكاناتو د ضايع كيدو يوتد د خلكو د مركداو ژويلى محنيوى شوى وي او بو معتول او گور اقدام وي. پدافتانستان او نورو عبوادونوكي به د وخت، مناجواو اغير منتي وكور في للده ساسب الكالم باليشي فكر كيري چى دا بديد كه چيري ددغه پروكواموند مرستو ته ادامه او پراختيا و د كم شي او د مغوي

٠٠٠ يعلى بالماطلة هو

क्तान्द्र न्मी राज अवस्तुरा देश.

سيمه كي له مينخه ولاد شي او خلك وكولي شي به داده قدك د سولى او امن به كيري. بددى توكه بدددى المكان پدا شي تر خو ژر تو ژرود ما بنونو خطرونه به په سترکه کوري، ول ددی پووگرام د حو اړخيزو مرستو پراخين ته اړينا ليدله قيعوفو سره لازمى موستى كوي أو ددوي دغه بشري خدست ٥٠ و قد راو در أوي ملی به وا یخه چه سید ایز اداری او ایسام و مثلی منی همه به ده به ده موهد لارواد خايونوكي د ماينونوا و ناچاوده مهماتوله خطرونو شخه خبر كري. كه شه ساحوي دفترا و مروطه تبعونو له ليا رى مشه كوي شو ددى سيسى خلك به يبلايلو ليان د المان ين بيان المره لانه معما ري كوي د اومر خيريه موسسه دخيل كيري د كدمار د ساحوي دفتراو د ملمند ولايت مروطه تيم ددغو فعالينو د اد مستميم خبرتياني پروگراموقه د علمند ولايت په مروطاتو كي پراختيا وركول په ممكه خبرتيا دركول كېږي. په مسى توگه د ماين پيومنى او ژخورنى سملاسي خوانان اويانوا و كليواد بمخدا و نا د مند غديد ا با بايد د معلود خطرونو بدو كما به مستنيمه توكه بداخوي. ددغه تيم له خوا بيلايل خلكو لكه باشوباني، د خلكو لياره ددى موسسى د مان پيمنى او دغورنى يوقيم خيل خبرتياني دمغيرد براختيا ميله بي شركده كري ده. داروزكان ولايت د ماين لودنكو سيمو ماين پيدنس او دغورني د خبرتيايي پروگرام خخه مند او قدرداني شوى ده او دفترته يورسي مكوب استولى دى په دى مكوب كى د اوير خيريه موسسى د لاري د اومر خيريه موسسى فعاليتونه ستأيل شوي دي نوموړي د يولوچا ساجوي دغه ندارين مخم (٥٥٠) تد لدنه كرى ده په دغه مرقع د اروزكان د والي له له خوا به معنه ولاست كي مم د ماين بيصنى او دعورى يوندار تدن جود شدى، له په کده مارکي د اوسر ساحوي د فتراو د اروزگان د ماين پيومنۍ او ژخو زيې د تيم پردی ، (۱۲۰۰) پروشیر ، (۱۲۰) پیستیر ، او (۱۲۰) درسي کتابونه . - د ماني پوهني او ژخورني (۲۵۰۷) درسي کانچيي ، (۱۲۰۱) مصوري

اثرات ناگوار ماینها بالای . . . . بقیه

- حلب کنک هاي مالي براي پروگرام هاي عملياتي ماين پاکي و تلاش هاي ضد ماين در افغانستان.

بدیترتیب اگر تلاش ها را در مجموع ملاحظه نمایم هدف یگانهٔ که از آن متصور است همانا جلب افغانها در جهت تحرم ماین و پاکسازی وطن عزیز ما افغانستان از شر ماین میباشد ازاینرو مسؤلیت ووظیفه مشترک همگان است تا در این راستا که خوشبختی و آرامی افغانها را بدنبال دارد دست به دست هم داده و شانه به شانه بدون احساس خستگی آنچه در توان داریم سعی و کوشش نمانیم.

مؤسسه خیریه اومر از مدت یک دهه به این طوف از طریق پروگرام هاي بشري خويش برعليه ماينها مبار زومي نمايد . کارکمان، هيئت رهبري و عجصوص الحاج فضل کرم فضل رئيس اين مؤسسه همواره در تلاش بوده اند تا در اين راستا به هموطنان شریف ایشان مصدر خدمت صادقانه گردند .

اثرات منفي ما به ومهمات منفجرناشده در عرصه پيشرفت اقتصادي كشور از طريق پروگرام آگاهي ، شناساني و مصونيت از ماينها به سمع هموطنان عزيز رسانيده شده است درضين پروگرام هاي مختلف از مردم خواسته شده تا متوجه اضرار و عواقب بد اين اشيای خطوناک باشند برعادوه اينكه در ضين ورکشاپ ها سيمينار ها كفرانس ها و نندارتون هاي مختلف در مورد اثرات نامطلوب آنها بر پيكر اقتصادي كشور روشني انداخته شده از طريق نشرات مختلف تحريري و تصويري، رسامي ها و لوحه هاي مختلف نيز در زمينه به اهالي و افراد كشور روهنمائي هاي ضروري صورت گرفته است تا خود و كشور شان را از اين خطوات احتمالي محفوظ و صون سازند.

طوریکه به همه واضح و اشکار است مؤسسه خیریه اوس در سطح جهانی نیز در راه محدود ساختن و از بین بردن خطرات ماینها سعی و تلاش نموده است تا به خاطر پیشبرد پروگرام های بشری خویس زمینه کمک های مالی وفنی را تدارک نماید و از طرف دیگر به حیث عضو فعال و مؤسس مبارزه افغانها بر علیه ماینها (ACBL) در راه تحقق اهداف و ارمانها مبارزه جهانی علیه ماینها سهم،گرفته ندای افغانان مظلوم را به گوش جهانیان صلح خواه و بشر دوست برسانده.

مؤسسه خیریه اومر در این زمینه درخشش و موفقیت هاي زیادی را بدست آورده است اواکنون به حیث یک مؤسسه ملی وجهانی خیریه شناسانی

گردیده، اعتماد مردم متدین و مسلمان کشور و منابع مالی تمویل کننده جهانی را کسب نموده است. اسد میرود هموطنان ما با همکاری هرچه بیشتر زمینه رشد فعالیت های این مؤسسه را مساعد سازند و همچنان کشور ها، موسسات و افراد کمک کننده با احساس بشری ایشان این موسسه خیریه را در راه تحقق و به بسر رسانیدن اهداف آن مساعدت لازم بنمانند.

تا با ازین رفتن خطرات ماینهاس و سایر مهمات منفجرناشده موانع رشد اقتصادی کشور از بین رفته فضای حوشبحتی، صلح وامن در مرز وبوم این حطه باستانی بر قرار گردد . ثهر

بقیه مادریکه آروزهایش برباد.....

زیرا جوانی بر اثر انفجار ماین این دشمن کور بشریت بشهادت رسیده اگر در این جهان می بود مصدر خدمتی واقع می شد برای کل جامعه افغان و سر زمین افغان زمین.

و من خودم در حالیکه بر سرمزار حسین در مراسم عزا داری او شرکت داشتم می دیدم همه چشمان برای حسین گریانند وهمه قلبها برای حسین افسرده هستند و این چند بیت شعر را که جوانان و دوستان حسین در عزای او سروده بودند نوشته شده بر سردارا حسین مشاهده نمودم.

حسین جان به این زودي رفتن زود بود دوستان را درېي تابوت بودن زودبود

مادر برایت رخت دامادی دوخته بود پیش از آن برایت کفن پوشیدن زودبود ای حسین آرزو ها همه برباد شد

دردهجران تورا در دل خریدن رود بود هجده سال مادرترا با حون دل کردبزرگ عاقبت خون از چشمانش چکیدن زود بود

ای حسین جام شهادت را چشیدن زود بود از دوستان واقوام دست کشیدن زود بود

بله! این بود سرنوشت جوانی فعال و پرتلاش و تحصیلکرده که امید داشت روزی خدمتگذار ملت افغان گردد و بتواند دردی از دردهای جامعه افغان را مداوا نماید که متأسفانه آثار باقیمانده و خون آشام جنگ ها (ماینها) این مهلتٍ را به حسین نداد که به

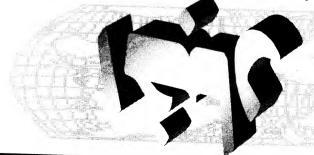
آرزوی حویش و فامیل حود و بحصوص به آرزو های مادر داغدیده اش جامه عمل بیوشاند.

که البته امثال حسین در وطن جنگزده مان فراوان است و تازمانیکه تمام نقاط افغانستان از وجود ماینها پاک نگردد حاین گونه حوادث ممکن در هر جا و هرزمان همه را به غم و اندوه فرزندان دلبند ایشان مبتلا سازد.

در اخیر اگر با نوشتن این داستان عم انکیز قلب خوانندگان محترم را متأثر نمودم باشم تقاضای عقو و بحشش دارم.

با احترام

حسين زاده. 🌣

۲- عتم الحافي فضل كريم فضل رئيس و عتم ذكر ا با با بدر حد الم على كابن امر الم على كابن امر الم على كابن امر منسين المعنى و فعل ما من المعنى و فعل المد در در الم هلى كابل و هرات الم يو ملى كابل و هرات الم يو المد به عمل آوره اند . و به مسئين امور در زمينه با زديد به عمل آوره اند . و به مسئين امور در زمينه و المنافي هاي لازمه را المجام داده اند . در مقابل عتم المجنو المين المعنى المعنى المعنى المعنى المعنى المعنى المعنى المن دون ساحوي اين هر دون ساحوي اين الم ابراهيمي امر دون ساحوي المن به به المنافي المداده المناف المنافع المنافعة المنا

۳- د روان کال د اکدېږ مياشت په چېد کې دماين پوهنې او څېدنې د پروگوا م تخمله کې د اکتر شاه ولي په کې همار کې

> رى روي دى الماي ت لىمامه پېش ملامه يو يويت من رويش هيئت سره د ليدني په موقع هغوي ته د اومر خيريه موسسي د ساحوي دفتر امر محترم ډاکير سيد رحيم عرب د نوموړي بيصني او ژغورني له فعاليتونو څخه ليدنه کړي ده٠ د اومر د په ننگرها رکې د اومر خیریه موسسۍ دساحوي دفترا و ماین ناه المرايد اداري سالم المحرك المراء رحيده المراد بروكرام د مسؤول محترم ريلنا مانغرينا أو د جلال آباد په ښار ع- په کابل کې د سره صلب د نړيولي کمينۍ پر مينټ د مايونو د رُوندي إلى كيدو به برخه كي به ارزښتنا كه ونډه ولري. لاربودني كبيلي دي چي د نوموي پروگرام د پراختيا او ځایونو پر سخ د ماینونو او ناچاوده مهما تو تحریري او تصویري انخورگر د کسمار ښار د گه گوني او ليدو در دييالوند او لارښوني برابري شوي دي. خسا د روزني د څانگي يونن كمدينيا علاما عن اليعشوي المرابع من بملخت لعلمه المحالمة ناچاوده مهماتو د خطرونو ، سيمو، نښو او نښانو په هکله درسي خبرتيائي مواد نندارى تنابي امني خبرتيائي مواد ما ينونوا و ندارتونونو کی برسیده پر دی چی د ماین پومنی او ژخورنی ساحوي دفتر په هسکارۍ جوړ شوي دي. په دغه سملاسي پروگرام پر شمیر نندارتونونه دهغه ولایت د اومر کدرمار بیار په مربوطاتوکی د ماین پیصنی او ژخورنی د ليدنو كنولياره هغه ولايت ته تللى في . به دى سفركى د د ماین پیصنی او ژخورنی د یوشمید فعالیتونو د توسره کولو او

میاشت د اومر خیریه مؤسسی په فعلی برخه اخیستنی سره

٥- د ما ينونو او ناچاوده مهماتو پر ضد د افغانانو د مبارزي

چى، مغرد پاملنى دى گرخىدلىدي.

(77)

بود. موسسه خیربه اومر بنابر دعوت ادارات مربوطه

تصاویر عکاسی، و ویدیوئی، مودل ها و نشرات محتلفه

خویش را که نماینگر فعالیت های ماین پاکی، آگاهی از

خطرات مامنها واحياي مجدد كشور، هموطنان و به خصوص

معیوبین بوده به معرض نماش قرار داده بود. تعداد زباد از

بیننده گان موسسات داخلی و خارجی اعم از کارکنان

مؤسسات خیریه، ژورنالستان و سایر علاقه مندان به

محتلفه مواد درسی موثر نیز

توزیع گردند. که مورد

دلچسپی و تقدیر اشان قرار

گرفت. ☆

د جلال آباد په ښار کې وېمانځل شوه. په ننگرهار کې د اومر ساحوي دفتر او دماين پوهني او ژغورني د ټيم غړو د جلال آباد پتمنو ښاربانو په همکارۍ په دې موقع په زړه پورې خبرتیائی بروگرامونه (د ماین پوهنی او ژغورنی خبرتیائی نندارتون او لاريون) جوړ کړې وو، په نندارتون کې د ماين پوهنی او ژغورنی ټول خبرتیائی درسی مواد ننداری ته ابسودل شوي وؤاو د مسؤل كاركوونكي له خوا لازم معلومات

> دغه نندارتون څخه لدنه کړی ده او د ماىنونو د خطرونو په هکله یی گڼوری نظرئى اوعملى معلومات تر لاسه کړي

همداشان د جلال آماد ښار پتمنو خلکو د يو لاربون به ترڅکی خپله کرکه او نفرت د ماىنونو د جوړوونکو او ځای یه ځای کوونکو په وړاندي څرگند کړل. ٦- اخيرًا ك نندارتون شناسائي معيوبيت افغانها (Afghan Disability Exhibition) از طرف ادارات بروگرام

خلکوته د لوړ غږي په وسیله وړاندي کیدل. ډىرو خلکو له

فعاليت هاي خيريه ابن مؤسسه دلچسبي نشان دادند . افراد مؤظف موسسه خيربه اومر برعلاوه توزیع مواد نشراتی به بوهنه برسش های بینده گان نیز رسیاده پاسخ هاي مقتضي ارائه دماین بوهنی اور غربی غودند . ٧- اخيرًا بنابردرخواست موسسه خيربه داكار مك كورس پروگرام آگاهی شناسائی و مصؤنیت از خطرات ماسها در دفتر مرکزی موسسه خبریه اومر تدویر بافته بود . در ضمن این کورس شش تن از اعضای رهبری موسسه داکار از بروگرام متذكره مستفيد گردىدند به شاملان كورس مذكور برعلاوه ارائه معلومات

> د ننگرهار دجلال آباد په ښار کې د اومر خیریه مؤسسی دماین پوهنی او ژغورنی د خبرتیانی نندارتون یوه څنډه انكشافي ملل متحد

(UNDP) و (UNOPS) در شهر پشاور گشاش مافته

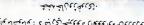

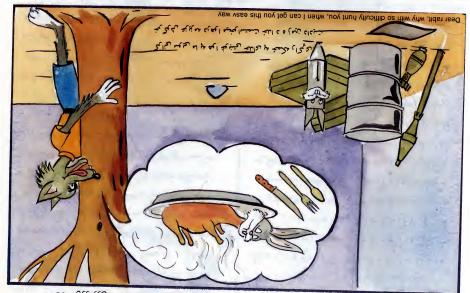

Dreaming

گرانو ماشومانو! د کباري څيزونو د الالحا ولاسودوړلو

touching/collecting scrap metals

(Y E)

Day

Dear children! Please avoid

اطفال عزیز! لطفا از جمع آوري و تماس به آشیاي کبار خود را نگاه دارید .

CMAR'S Auth Vicus Sentimber Line

I. Publication and broadcasting of mines awareness and other educational programs for different people through out the country.

2. Publication and broadcasting of mines and UXO clearance programs activities.

3. Publication and broadcasting of cultural activities, meetings, functions, workshops and rehabilitation activities.

This section prepare of program targeted good and plans of OMARVs activities in the form of film, photographs and raw material, then these raw materials are edited in the video section for broadcast and telecast.

Through these photographs and films people can know about the dangers of mines de-miners and other people's death and injuries, and other people's death and injuries, destruction of transports, and houses.

This section of OMAR plays very important role in the expansion and taking forward the expanization, as result our country people saved their lives and assets from the dangers of mines and UXO.

As it is known that in the present time audiovisual resources play very important role in the broadcasting of information. For this purpose photographic section, which broadcast various activities of OMAR through different resources or OMAR such as video cameras photograph radio and visual equipment.

Since the establishment of OMAR, this department has prepared photographs and documentary film from different programs and broadcasted through seminars, workshops, exhibitions, functions, newspapers, radio, and TV in Afghanistan and foreign countries.

The photographs prepared by video and film section of OMAR are not only telecasted and broadcasted in different programs of OMRAB which see also shown outside the country and a number of NGO's also took interest in these materials and used them for their purposes.

OMAR video and film section perform these activities:

OMAR audio-visual section is equipped with modren equipment and is capable of producing lediting any types of audio and video programs.

and supervisors but also provide training to a number of people in the other organizations. After getting training these people can be able to perform mine awareness and training program with success. In-order to make mine awareness and clearance program successful UNOCHA and META are also providing CMT and TLC training program for the trainees and this way field workers are selected.

OMAR's mine clearance and awareness program have intelligent, experienced, educated and expert personnel which are able to perform their practical activities with great success.

In-order to make successful the administrative performance, important meetings are held in different time and in the light of these meetings possible decision are made.

The staff gives their useful advice according to their concepts and experience to the administration, the administration considers these advice and in the light of these advises, make their policies and principles which can be used as guidelines in their work.

All these success have been made possible due to the OMAR's administrative policies and performance along the last decade which forwarded OMAR's activities for the help of Afghans in the mine effected & war-torn Afghanistan.

On the other hand OMAR key personnel pay visits, assist and monitor field staff and their activities regularly and perform read reports which assist the better performance of administration.

OMAR's Director Al-Haj Fazel Karim Fazel Headquarter's staff, December 1998

He proved service to a number of intelligent people in this organization so to help the mine victims and poor people of Afghanistan. Every organization needs financial support for its programs. The high standard of administration and hard working of OMAR staff made possible to foreign donors to show their confidence and provide financial support confidence and provide financial support to this organization for best performance to this organization for best performance.

To run the organization smoothly, highly educated qualified and intelligent staff/personnel have been selected from different parts and institutions of the country.

First condition in the appointment of staff is their high ability, intelligence and spirit, which they can perform with the spinet of service for humanity. The staff qualification and are also considered during their appointment.

People who have been educated inside the country or outside the country are selected for different positions in the organisation and the administration assesses the performance of the selected persons during three months who can continue their job after satisfying good continue their job after satisfying good experience they can be able to provide organization and profound invention which can bring succors to their work.

bring succors to their work.

OMAR which has been working for mine awareness and clearance since 10 years, is now turned in to a research and training institution.

Because of its great success this organization not only train its own staff, such as master trainers

Afghanistan is a historical country in the heart of Asia and has always faced foreign interference due to its strategic location. It's economical, industrial geographical and social status. These conditions have been destroyed due to continuous wars. A lot of mines have planted in various parts of country and also a large number of UXO has been also a large number of UXO has been

remained undestroyed.

OMAR has been established in 1989 with the name of OMA and started its mine awareness program to keep the people awareness program to keep the people UXO. In the year 1992, the donors also provide OMAR financial support for mine clearance program because of well performances in this field, which enable this organization to start mine clearance program.

MAAR also started rehabilitation programs such as drug awareness, Agricultural, vocational training and cultural relation's developments. OMAR is trying to achieve its targets in mine clearance and awareness program in Afghanistan.

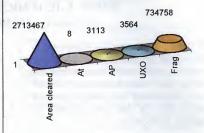
To start such kind of humanitarian program requires Great Spirit of love for humanity. The founder of OMAR Al-Haj Fazel Karim Fazel established this organization with the same spirit of love for the help of Afghans.

Mine Clearance:

To pave the way for activities pertaining to rehabilitation of Afghan land OMAR deployed a total of 8 manual and two mechanical mine clearance teams to the central, western and southern regions of the country to clear mine contaminated land of mines/UXO and provide an opportunity to the owners of the land to resume rebuilding their ruined houses, orchards, irrigation systems and agricultural land in order to restart their peaceful life in their home-land.

During the reporting period (1st January - 31st December 1998) the mine clearance teams (both manual and mechanical) cleared a total 2,713467 square meters of minefields (refer to the table for more detail).

OMAR Mine Clearance activities Graph for 1998

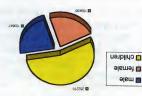
OMAR Mechanical mine clearance team while working in a mine filed in Western Afghanistan.

Organization for Mine clearance and Afghan Rehabilitation (OMAR)

A narrative on OMAR Mine Awareness & Mine Clearance Activities

(1st January - 31st December 1998)

 $$\rm by \ \ \, the \ end \ of \ the \ course \ (for \ more \ details refer to the table).$

OMAR mine awareness exhibition in Jalalabad.

It is blatantly obvious that Afghanistan is one of the severely mine contaminated countries in the world. It sustained many human and livestock losses and suffered great economical and political problems almost for the last two decades of fighting in the country.

According to a report released by UN there are 10-12 mine or UXO accidents take place across the country involving children, women and men as their job and play tend them to travel into mine awareness.

Thus the need is felt for mine awareness of mines/UXO, and mine clearance program to clear the mines/UXO and mines/UXO and mines/UXO, and mine contaminated land of mines/UXO and living, agricultural and other peaceful living, agricultural

Mine Awareness Education:

The Organization for Mine clearance and Afghan Rehabilitation (OMAR) deployed a total of 15 mine awareness education teams to different provinces in central, western, southern and eastern regions of the Afghanistan which resulted in figure consists 109647 male, 109400 female and 262270 Children. Also a great quantity of mine awareness training materials were distributed to the trainness materials.

Afghanistan is one of the severely mine affected countries in the world where millions of mines and UXOs are still awaiting to cripple the precious lives of many innocent people. These mines and UXOs are the blind enemies of human beings and are the main obstacles to the rehabilitation of the country.

Editorial

Mine Action Program, launched by five national and some international NGOs in Afghanistan, carry out mine clearance and mine awareness activities to save the lives of innocent civilians throughout the country. The program is supported and financed by UNOCHA and some other donor organizations and countries. Of course, UNOCHA coordinates and utilizes the various activities and resources for the best performance and results.

Mine Action Program has developed effective plans, surveys and methodology for mine clearance and mine awareness activities in Afghanistan. Different national and international NGOs have gained experience in both of the fields in order to meet the requirement of the program in a good manner.

According to the recent information released by UNOCHA, it has selected some national demining personnel and assigned them to train Iraqis to clear their land of mines, used during Iran Iraq war year back. This way Afghan Mine Action Program is expanding its activities quantitatively and qualitatively with the passage of time.

The local authorities, the community and the donors are confident in this regard, therefore they make their generous contribution to the program in order to save the lives of thousands

of innocent people living under the threat of mines

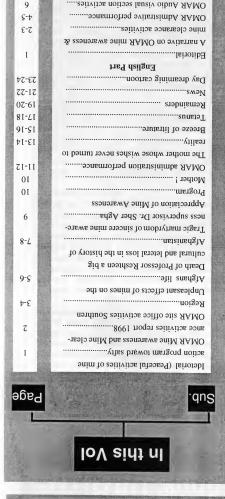
Afghan Mine Action Program, carrying out its activities in the above mentioned fields not only tries to reduce and minimize mine casualties, it also protects the lives of the community, nomads and internally displaced people, to pave the way for refugee repatriation following rehabilitation. The program is also assessing the medical, social and economical needs of mine victims and their rehabilitation in order to enable them to resume their normal life.

The Organization for Mine clearance and Afghan Rehabilitation (OMAR) as a national NGO carrying out mine awareness and mine clearance activities under the umbrella of UNOCHA since 1990 has initially been by the name of Organization for Mine Awareness (OMA). It launched mine awareness education campaign in Afghan refugee camps and inside Afghanistan. In 1992 it expanded its field of activity to mine clearance and became known as Organization for Mine clearance and Afghan Rehabilitation (OMAR) and commenced mine clearance activities in western Afghanistan and subsequently to other provinces of the country such as central and southern regions of the country.

OMAR implements the most cost effective projects both in mine awareness and mine clearance and has highly qualified personnel in the above fields, as well as in administration, financial management and logistics. OMAR works are fully computerized especially which is time saving and facilitates a very easy access to filing system. Considering the above points the donors should support mine awareness and mine clearance programs in-order to save the lives of thousands of Afghan from the dangers of mines and help continue the process of rehabilitation of the country.

Thanks.

Organization for Mine clearance & Afghan Rehabilitation (OMAR)

Second Edition

Vol 9-12 Sep. - December 1998

Published by: Organization for Mine clearance & Afghan Rehabilitation (OMAR)

Editorial Board: Founder & Editor in-Chiet Haji Fazel Karim Fazel (Abdur-Rahimzai)

Staff Writers:

Prof. Sher Khan Reshteen Engr. Ghulam Dastagir Syed Rohullah Paachaa

Editor

Asstt. Prof. Sher Khan Reshteen

Compose and Design

Engr. M.A. Jawad

Photo Reporter:

M. Hanif Aleem

:ssənbbA

H#15, Opposite Tatara Park Phase I, Hayatabad Peshawar, Pakistan. Tel: 92-0521-812084,814599

Fax: 812085 P.O.Box: 1433 University Town Peshawar.

ماهـامه (امن) هرنوع اعلانات فرهنگي، تجارتي وغيره شما را به طور مؤتر با شرايط مناسب به نشر ميساند . اگر ميخواهيد تا از اعلانات شما هر کس در داخل و خارج کشور با خبر گردند به نشاني ذيل با ما تماس بگريد .

دامن میاشتنی مجلهستاسی هر ډول فرهنگی، تجارتي، اونور اعلانونه بهاغیزمنه توگه په ښو شوايطوخپروي که غواړی چی به هېواد او پهر کی هر څوک ستاسی د اعلانونو څخه خبرتیا تو لاسه کړي په لاندی پته زمونږ سره اړ پکی ټینگی کړئ.

Attention

OMAR, AMN(Safety) monthly magazine will publish you advertisements of any kind (cultural, business, etc.) in an effective manner and fair conditions. If you would like to disseminate your messages inside the country or abroad, contact us at the following address:

House#15, Opposite Tatam Park, D1, Phase 1, Hayatabad, Pesh. Tel: 92-91-812084, Fax: 92-91-

812085. POBox: 1433 Univ Town Pesh. Pakistna

بلومون سلکه سک دن دخیر و نوی کار خای دخیر و لو په آنمان کی یو نوی نوم داکار خای ستاسی د هر دول فر مایشا تو په مبلوستاسی تصور و ند او لیکنی د توک افو ، بدلاستیکه کاغل او بسینسی پس مخ په آسافو شرایطر په ، اعلی او دادمنه توک چاپ او خیر وي . دخیلو فرمایشا تو په سرالیر لوس د دخیر و لودی نوی کار خای ته ریباد رتا و او طفته . .

. بلومون سکک سکرین دستگاه جدید چاپ ویک نام جدید در آسمان نشرات.

این دستگاحدید با بنوش هر نوع نومایشات تصاویر و نوشته ها بروی تکه بهادستیک، کاغذ وشیشه با شوابط سهل، جاپ اعلی و معلمت درخدست شما حدوطنان قرارد دارد . با ارسال فرمایشات تان این دستگامجدید را تقویت بخشید .

Attention

Blue Moon Silk-screen, a new publishing apparatus and a new name in the world of publishing.

This new apparatus accepts any kind of your printing orders on cloth, plastic, paper and glass with a fair condition and an excellent quality.

H# 1, Street # 3, Chaparhar Road, Jalalabad, Afghanistan.

تصاویر پسشتی عقبی فعالیت تیم مایز پهاکي سيکانیکي موسسه خیریه اومر در شهر هرات و فعالیت په وگرام عاجل آگاهي ، شناساتي و صعونيت از خطرات ماينها در ولايت بادغيس را نشان ميدهد

The back cover shows: OMAR Mechanical excavation teams activities in Heart and emergency response mine awareness in Badghis.

AM

Magazine

Second Edition

Volume 9-12

September- December

1998

OMAR mine
awareness &
clearance
programs help
the
Afghans
to be save from the
threat of
mines and
UXO.

Be aware of mines & UXO

Organization for Mine clearance & Afghan Rehabilitation (OMAR)

